БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 116 (17539) | 1987 оной майн 19, вторник | Сэн 3 мүн.

ТАРИЛГА-87

БАТА НАЙДАМТАЙ

Загарайн районой Эрхирэгэй совхозой дүрбэн отделенидэ хабарай тарилга түлэг дундаа. Дараһан гэжэ газарай 170 гектар тарааланда хүрэжэ ерэхэдэмнай, хоёр-хоёр сеялкэ шэрэнэн Т-150 тухэлэй хоёр трактор поли дээгүүр аргаханаар «тамарна». Уданшьегүй эдэ агрегадууд тарааланган захада ерэжэ зогсобо. Механизаторнуудтай хөөрэлдөөһөөр байтарнай, зүүн тээнээ ГАЗ-53 тухэлэй автомашина тооһо бурьюулһаар хүрэжэ ерэбэ. Жолоошон Цырен-Доржо Намдыков автомашинаяа сеялкэнүүдтэ дүтэлүүлжэ, машинынгаа ута хоолой тодхожо, алтан шаргал ороохо гоожуулжа эхилнэ. Тарилгын агрегадуудые хүтэлбэрилдэг дүй дүршэлтэй механизаторнууд Будажаб Галданов, Мунко Цыденжапов гэгшэд эндэ тарилга хэнэ. Тэдэнэр һаадгүйгөөр худэлжэ, даабарияа холо үлүүлэн дүүргэнэ.

Эндэхи полиһоо холо бэшэхэнэ оршодог Нарин-Шэбэрэй 160 гектар тарааланд дээрэ Сергей Цыденжапов, Рашид Назипов, Солбон Дандаров гэгшэд агрегадуудаа жолоодон, туха сүлөөгүй ажаллажа байба. Совхозой үнинэй жолоошон Мэнжир Бальчин-доржиев механизаторнуудта үрэһэнэй ороохо саг соонь асаржа үгэнэ.

— Бидэ байгша ондо 500 гектарта шэнниеэ, 400 гектар обёос, 1006 гектарта ороохоной холисо таринабди. 879 гектарта эртын паар хахаланхайбди. Мүнөө 800 гектарта шэнэ газар хахалжа байнабди. Ороохото ургамалнууд 700 гектарта таригдаад байна. Үсэгэлдэрэй бороо орохо хэбэртэй байна. Иигэхэ бороогой ороо һаа, һайн лэ һааб даа. Энэ жэлэй хабар ехэ хүйтэн, газар хуурай. Иимэ уларитай жэлдэ агротехникээ тон наринаар сахиха хэрэгтэй,— гээд совхозой ахамад агроном Иннокентий Афанасьевич Тулохонов хөөрэнэ.

Добо-Енхор шадархи поли дээрэ хүсэтэ ДТ-75 түхэлэй дүрбэн трактор хойноһоо зохидоор һубарилдан, шэнэ газар хахалжа ябана. Механизаторнууд Вячеслав Цыденжапов, Михаил Цыдыпов, Станислав Нимаев, Виктор Прокопьев гэгшэд ажалдаа онсо шалгарна. Хүсэтэ тэрэ тракторнуудые жолоодон, газарай хүрьһэ урматайгаар урбуулна. Тэдэнэр үдэр бүри халаанайнгаа нормо 120 процент дүүргэнэ.

Ацагат ошодог харгын хажуугаар ДДН-70 түхэлэй агрегат, «Фрегат», СНП-50/80 түхэлэй хүсэ ехэтэй бүлүүр станци худэлжэ байба.

— Хабарайнгаа тарилгые эхилхын урда совхозой дирекци болон партком механизаторнуудай суглаа татажа, партийна хоёр, партийно-комсомолой, комсомолой нэгэ-нэгэ булэг байгуулха шиидхэбэри абаа һэн. Тэдэнэй дунда социалис мүрысөөн мүнөө эрштэйгээр дэлгэрнэ. Партгруппорг Намдыковай хүтэлбэрилдэг булэгэй механизаторнууд түрүүлнэ. Тэрэньшье ойлгосотой: тэрэнэй тракторна бригадада дүрбэн коммунист худэлнэ. Комсомолой булэгые группкомсорг Солбон Дандаров ударидана. Залуушуул энэ жэлэй хабарай тарилга дээрэ залуугайнгаа эзли, хабаа харуулна. Совхозой бухы отделениүүдтэ партийна, комсомолой булэгүүд, депутадуудай постнууд, арадай хинагшадай булэгүүд эмхидхэгдэнхэй. Энэмнай хабарай тарилгые эмхитэй һайнаар, шэнартайгаар үнгэргэхэ бата найдалнай гээшэ,—гээд партийна комитедэй секретарь Зоригто Даржаевич Цыбикжапов хэлэнэ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: механизаторнууд Будажаб Галданов, Мунко Цыденжапов; үрэһэнэй таряа асардаг ГАЗ-53 тухэлэй автомашинын 2-дохи классай жолоошон Цырендоржо Намдыков.

С. БАЛДУЕВАЙ фототекст.

СОВЕТ-ФРАНЦУЗ ХӨӨРЭЛДӨӨНҮҮД ТҮГЭСЭБЭ

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ Н. И. Рыжков болон Францийн Премьер-Министр Ж. Ширак хоёрой хоорондохи хөөрэлдөөнүүд майн 16-да Кремль соо түгэсэбэ. КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр Э. А. Шеварднадзе болон Франциин гадаадын хэрэгүүдэй Министр Ж.-Б. Рэмон гэгшэд хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадалсаа.

Урда тээнь КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачев Премьер-Министр хоёрой хоорондохи хөөрэлдөөндөл, мэтэ зарим шухала асуудалнууд, мүн тэрэшэлэн совет-французь харилсаануудай хүгжэлтэдэ тохёолдодог бэрхэшээлнүүд сэхээр, залан шууд зүбшэн хэлсэгдэһэн байна.

Адли тэгшэ эрхын үндэһэ һуури дээрэ али алинда ашатай туһатай холбоо барисаа бэхижүүлхээр франц талын үнэхоорөө бэлэн байһан ушартал худалдаа наймаанай-экономическа андалдалые саашадань хүргөөжө, тэрэнэй тааралданги байлые һайжаруулжа болохо гээд Н. Н. Рыжков онсолон тэмдэглэһэн байна. Энээнэй тулада совет эд бараа Францида худалдахада ба французь хэрэгсэл түхеэрэлгэнүүдые худалдажа абахада ушардаг али болохо хаалта болон хязаарлалтануудые усадхаха хэрэгтэй.

1986 ондо Франциин Президент Ф. Миттеранай албанай хэрэгээр СССР ерэхэдэ, экономическа проектнүүдые хамтаараа бэлэдүүлгэ, промышленна хамжаан, хамтын предприятинуудые байгуулга гэхэ мэтэн харилсаа холбооной түрүү түхэл маягуудые хэрэглэхээр хоёр талын хүсэдэг байһаннинь элүүхэйлэгдэнэн байгаа, гээд совет тала һануулаа. Гэбэшье французь тала мүнөө дээрээ эдэ асуудалнуудаар бэеэ барицги байна гээд тэмдэглэхэ бологдоно.

Харилсаа холбооной нимэ шэнэ түхэл янзануудые хүгжөөлгэдэ туһа нэмэри хэхээр бэлэн байһан тухайгаа Ж. Ширак мэдүүлээ. Энэ зорилгоор худэлмэриин саг зуурын бүлэг байгуулха тухай хэлсээн түйлагдаа.

Уласхоорондын экономическа харилсаанай, ондо оно доо социальна байгуулалтатай гүрэнүүдэй хоорондо ажахын талаар холбоо барисаае ба андалдалые үргэдхэн хүгжөөхэ асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ. Замбуулин, атомна эльэ хүсэн, медицинэ гэхэ мэтэн эрдэм ухаанай болон техникын шухала һалбаринуудаар совет-французь харилсаа холбоон һайнаар бэлэдүүлэгдэнэ гээд тэмдэглэгдээ.

Гэбэшье эрдэм ухаанай болон техникын хүгжэлтын мүнөөнэй эршэ хоёр талын холбоо барисаае саашадань нарижуулхые, шэнэ дурадхалнуудые бэлдэхые ба харилсаа холбооной түсэбүүд болон программануудта заһабари оруулхые эрилтэ табина гээд онсолон заагдаһан байна. Энээнтэй дашарамдуулан, АЭС-үүдэй найдамтай ба аюулгүй байлые һайжаруулха талаар харилсаа холбоо үргэдхэхын тула тодорхой хэмжээнүүдые абаха хэрэгтэй гээд хоёр тала элирхэйлээ.

1987—1990 онуудта урьһаламжын гуримаар французь машинанууд болон хэрэгсэл түхеэрэлгэнүүдые СССР-тэ худалдаха юрэнхы дүримүүд тухай протоколдо гар табиха тухай түйлагдаһан хэлсээгээр сэдьхэлээ ханажа байһанаа хоёр тала элирхэйлээ.

СССР-эй болон Франциин хоорондо соёлой талаар бэеүүлэгдэдэг заншалта холбоо барисаанай шухала байһые Н. И. Рыжков Ж. Ширак хоёр тэмдэглээ. Энэнь хоёр ороной арадуудай хоорондохи үгээ ойлгосолые һайжаруулха, дүтэ болгохо нүлөө ехэтэй эрхэ нүхэсэл болоно. Францида ород хэлэ заалгые үргэдхэхэ шухала гээд совет талын зүгһөө тэмдэглэгдээ.

Совет обществын ажабайдалай бухы талануудые шэнэдхэхэ талаар Советскэ Союзда бололго байһан шухала хубилалтануудай амжалтатай байһыень Францида хүсэнэ гэһэн Премьер-Министрэй мэдүүлгые совет тала ханалтатайгаар угтан абаа.

* * *

1987—1990 онуудта французь машинанууд болон хэрэгсэл түхеэрэлгэнүүдые урьһаламжын гуримаар СССР-тэ худалдаха юрэнхы дүримүүд тухай протоколдо гар табилгын ёнолол энэл үдэр Кремль соо болобо. Н. И. Рыжков, Э. А. Шеварднадзе, Ж. Ширак, Ж.-Б. Рэмон, совет-французь хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадаһан бусад нүхэд тэрээн дээрэ байлсаа.

* * *

Генеральна секретарьтай хөөрэлдэхэ үедэ хэдэн олон асуудалнуудаар һанамжаяа андалдан абалсажа, урагшаа горитой ехэ дабшалта хээбди, гэжэ Ж. Ширак мэдүүлбэ. Совет болон гадаадын журналистнарта зорюулагдан, СССР-эй МИД-эй хэблэлэй түбтэ болоһон пресс-конференци дээрэ тэрэ үгэ хэлэһэн байгаа. Манай хоёр талын харилсаанууд манай һанаанда, генерал де Голлиин үедэ түйлагдаһан хэмжээндэ хүрэнэгүй гээд бидэ тодорхойгоор хүсэнэн байнабди. Хэдэ хэдэн арсалдааууудые ойлгосотой болгожо, бухы талаар харилсаа холбоо хүгжөөхэ гэһэн шиидхэбэри абаһан байнабди.

Генеральна секретариин болон СССР-эй правительствые толгойлогшын шэнэдхэн хубилгалга тухай хэһэн мэдээсэлнүүд онсо һонирхол үүсхээ. Ороноо шэнэдхэн хубилгаха талаар совет хүтэлбэрилэгшэдэй бэелүүлжэ байһан үргэн ехэ ябуулганууд гүнзэгыгөөр хадуугдаа.

Харилсаа холбоо бэелүүлхэ хүсэлөө хоёр үүсхэлээр батадхаха шиидхэбэри абаһан байнабди. Нэгэдэхээр, урьһаламжа тухай финансова договорто гар табигдаа. Хүтэлбэрнин дүүрэн эрхэтэй түлөөлэгшэд энэ худэлмэрние мүнөө хэбэ. Энээнэй урдахи документын болзорой 1986 оной эсэстэ дүүрэнэй һүүлээр алдагдаһан юумые тэрэ хүсэлдүүлхэ арга олгохо бээ гэжэ найданабди.

Хоёрдохёор худалдаа наймаанай хэдэ хэдэн хэлсээ баталха шухала гээд совет хүтэлбэрилэгшэд зүбшөөгөө. Мүнөө нимэ хэлсээнүүд зүбшэн хэлсэгдэнэ, ойрын сагта баталагдаха. Энэмнай худалдаа наймаанай харилсаануудые һайжаруулха замда эли боло шата болохо.

Совет-французь хөөрэлдөөнүүд нюуса далдагүй оршон байдалда түгэсэбэ, гэгдэ пресс-конференциин һүүлээр болоһон хөөрэлдөөнэй үедэ тэмдэглэгдээ. Франци туһаа СССР-эй бэелүүлдэг политикань хубилдаггүй, саг үргэлжын шэнжэтэй.

Политическэ харилсаанууд туша хэлэхэ болоо һаа, хөөрэлдөөнүүдэй үедэ олон асуудалнууд хэлсэгдээ гээд СССР-эй МИД-эй түлөөлэгшэ тэмдэглээ. Совет-французь харилсаануудта һайн, заримдаа бүришье һайн хүгасаанууд байһан. Тэрэнэй мүнөөнэй байдал тухай иигэжэ хэлэжэ болохогүйнь хэлалгамаар. Тэдэнэр мүнөөдэр нимэ байха ёһогүй аабза. Нимэ бодомжые хоёр тала зүбшөөһэн байна.

* * *

Энэл үдэр Ж. Ширак Кремлиин ханьһ дэргэдэхи Танигдаагүй солдадай хүүртэ венок табяа. Мүн «Нормандии-Неман» гэһэн авиаполкын дурасхаалай самбарта венок баһал табигдаһан байна.

* * *

Үдэшэндөө Франциин Премьер-Министр Эхэ ороноо бусахаяа Москваһаа мордоо. Совет правительствын урялаар албанай хэрэгээр тэрэ манай орон ерэһэн байгаа.

Аэродром дээрэ Н. И. Рыжков, Э. А. Шеварднадзе бусад түсхай тушаалтад тэрэнние үдэшэһэн байна.

(ТАСС).

Мүнөөдэр—В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Пионернүүдэй бүхэсоюзна эмхиин байгуулагдаһан үдэр

Үргэн ехэ Эхэ ороноймнай хото городуудаар, худоо нютагуудаар горныг хонгёо аялга, барабануудай дорьбоото абяан агаар хаха зүһэн дуулдаба гээшэ. Наранда ялалзан улаабхиһан галстугуудаа һэбшээндэ хиидхүүлэн, үбсүүн дээрэхи тэмдэгхэнээ ялалзуулан, эдир пионернүүд эллжэтэ жагсаалдаа сугларба.

Манай Буряад ороной арбаад мянган пионернүүд мүн лэ жагсажа, эрхим һуралсалай түлөө, эб найрамдалай түлөө хонгёо дуугаа үргэхэнь гээшэ. Мүнөөдэр — Пионернүүдэй үдэр. Пионер бүхэн, һурагша бүхэн һуралсалдаа ямар амжалта түйлаһанаа, олоннитэдэ туһатай ямар ажал хэһэнээ нүхэдэйнгоо, оорынгоо урда тоосохонь гээшэ. Пионернүүдэй үдэртэ зорюулагдаһан материалнуудыемнай манай газетын энэ номерой гурбадахи нюурта үншагты.

ХАЛУУНААР ДЭМЖЭНЭ

КАБАНСК

Сэлэнгын целлюлозо-картоной комбинадай коллектив арадай депутадуудай Кабанскын районно Советдэ 11 хүниие, Селенгинскын поселково Советдэ 30 хүниие, Бэрээнэй сомоной Советдэ 3 хүниие депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ юм. Юуб гэхэдэ, энэ комбинат район дотороо эгээн олон хүн зонтой коллективтэй предприяти болоно.

Комбинадай бэлэдхэлэй цехэй худэлмэришэдэй хамтын суглаан һаяхан боложо, тэдэнэр өөһэдынгөө коллектив соохоо эгээл ажалша бэрхэ, найдамтай, арадай түлөөлэгшын үндэр үүргые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ шадаха хүниие районно Советдэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ гэжэ шиидэбэ.

Суглаан дээрэ цехэй начальнигай орлогшо И. А. Яковлев үгэ абажа, С. Ю. Осининае депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ тухай дурадхал оруулба.

— Светлана Юрьевна ажал хэрэгтээ һайнаар хандадаг, урагшаа һанаатай хүн. Тэрэ 1984 ондо манай комбинат ерэжэ, гурбадахи разрядтай крановщицаар худэлжэ эхилһэн намтартай. Светлана Юрьевна богони болзор соо мэргэжэл шадабарияа дээшэлүүлжэ, мүнөө дүрбэдэхи разрядтай болонхой. Светлана ниитын худэлмэридэ ехэ эдэбхитэй. Тэрэ цехэйнгээ комсомолой эмхиие хүтэлбэрилнэ. Тэрэнэй энэ тушаал даажа абаһанһаань хойшо цехэймнай залуушуул, комсомолшуудай ажалай бүтээсэ дээшэлээ, сүлөө сагынь һонирхолтойгоор үнгэрдэг болоо гэжэ һайн мэдэнэбди,—гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглэбэ.

Электро-хабсаргагша И. Д. Осокин үгэ абахадаа, Светланатай ходо суглаа худэлдэг һэн тула, нимэ шадамар бэрхэ, хээээдэшье хүндэ туһа хүргэхөөр бэлэн хүниие арадай түлөөлэгшөөр дэбжүүлхэ гээшэ тон зүб гэжэ һанажа, дэмжэжэ байһанаа мэдүүлээ.

С. БОГУСЛАВСКИЙ.

ХЭЖЭНГЭ

Тус районой «50 лет Октября» совхозой хоёрдохи отделениин худэлмэришэд, инженерно-техническэ худэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадай хамтын суглаан боложо, совхозой ахалагша хонишон Надежда Банзаргашеевна Ниндакова районно Советдэй депутадта кандидадаар нэгэн дуугаар дэбжүүлэгдэбэ.

Тэрэ үдэр тус совхозой автомашинын жолоошодой суглаан болоо. Суглаанда хабаадагшад совхозой эрхим механизаторнуудай нэгэн Булат Дмитриевич Эрдынеевые мүн лэ районно Советдэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ гэһэн шиидхэбэри баталан абаба.

БАУНТ

«Амалатский» совхозой худэлмэришэд, инженерно-техническэ худэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад һунгалтын урда тээхи хамтын суглаан дээрэ районой арадай сүүдэй арадай судьяда кандидадаар юрист Баир Петрович Урбаевые дэбжүүлбэ.

Энэ дурадхалыень Багдаринай геолого-бэдэрэлгын экспедициин, Баунтын коопзверопромхозой коллективүүд халуунаар дэмжэбэ.

Г. ХАЙРУЛИН.

ОЛОН АРГА БОЛОМЖОТОЙ ТҮЛХИН ГАРГАДАГ ШЭНЭ РАКЕТЫН НИИДЭЛГЫН-КОНСТРУКТОРСКА ТУРШАЛГАНУУД АМЖАЛТАТАЙГААР ЭХИЛЭЭ

ТАСС-ай мэдээсэл

Һүүлээр хоёрдохи шатань Номгон далайн акваториин заагдаһан райондо бууһан байна.

Амяарлагдаһанай һүүлээр хэмэл одоной макет оорынгөө двигателиин туһаламжаар газар шадарай замбуулинда гаргагдаха зэргэтэй аад, тэрэнэй хэрэгсэл түхеэрэлгэнүүдэй хараалагдаһан гуримай өөор худэлөөгүй дээрэһээ Номгон далайн акваториде бууха зэргэтэй болоо.

Түлхин гаргадаг ракетые табилгын ба ниидэлгын үедэ инженерно-конструкторска болон техническэ шиидхэбэринүүдэй зүб, тэрэнэй түхеэрэлгэнүүдэй, хоёр шатын двигательнүүдэй болон залан хүтэлхэ түхеэрэлгэнүүдэй ехэ найдамтай байһаниинь батадхагдаа. Стартова комплексын автомат хүтэлбэриин хэрэгсэл түхеэрэлгэнүүд болон аппаратура һайнаар худэлһэн байна. Энэ туршалгын зорилгонууд хүсэд дүүргэгдээ.

Шэнэ үеын олон арга боломжотой түлхин гаргадаг хүндэ ракетые болон онсо шухаг стартова комплексые байгуулгада, туршалгада эрдэм-шэнжэлгын, конструкторска, үйлэдбэриин, барилга-хабсаргалгын олохон эмхи зургаануud болон предприятинуудай коллективүүд, мүн тэрэшэлэн сэргэй мэргэжэлтэд хабаадалсаһан байха юм.

«Энергия» гэһэн түлхин гаргадаг ракетын ниидэлгын-конструкторска туршалганууудай амжалтатайгаар эхилһэниинь Агуу Октябриин 70 жэлэй ойн жэлдэ Эсэгэ ороной эрдэм ухаанай болон техникын ехэ туйлалта болоно, совет ракетно-замбуулинай техникэ хүгжөөлгэдэ шэнэ шата, замбуулинай дайдые амгалан зорилгоор ашаглалгада үргэн ехэ хараа замуудые нээнэ.

ТАСС-ай мэдээсэл

дахин хэрэглэгдэхэ онгосонуудые, научна болон ажалгамжын ехэ хэмжээбуулинай аппарадуудаг шадарай замбуулинда гаргаха зорилгоергия» гэһэн олон амжотой түлхин гарүсэтэй шэнэ ракетын конструкторска турна Советскэ Союзда гаргаар эхилбэ.

шататай олон арга олой түлхин гарга 2000 гаран тонно шэг 100 гаран тонно ашаа замбуулинда гаргаха аргатай.

1987 оной майн 15-да Москвагай сагаар 21 час 30 минутада Байконур космодром дээрэһээ энэ ракетэ ниидхүүлэгдэһэн байна.

Түрүүшын шатын двигательнүүдэй худэлжэ дүүргэһэнэй һүүлээр тэрэ амяарлагдажа, Советскэ Союзай газар дайдын заагдаһан райондо бууга.

Ниидэлгын даабариин ёһоор ракетын хоёрдохи шатань худэлжэ, хэмэл одоной хэмжүүртэй ба шэгнүүртэй македые хараалагдаһан газарта хүргөө. Тэрээнһээ амяарлагдаһанай нүүдэй зүб, тэрэнэй түхеэрэлгэнүүдэй, хоёр шатын двигательнүүдэй болон залан хүтэлхэ түхеэрэлгэнүүдэй ехэ найдамтай байһаниинь батадхагдаа. Стартова комплексын автомат хүтэлбэриин хэрэгсэл түхеэрэлгэнүүд болон аппаратура һайнаар худэлһэн байна. Энэ туршалгын зорилгонууд хүсэд дүүргэгдээ.

Шэнэ үеын олон арга боломжотой түлхин гаргадаг хүндэ ракетые болон онсо шухаг стартова комплексые байгуулгада, туршалгада эрдэм-шэнжэлгын, конструкторска, үйлэдбэриин, барилга-хабсаргалгын олохон эмхи зургаануud болон предприятинуудай коллективүүд, мүн тэрэшэлэн сэргэй мэргэжэлтэд хабаадалсаһан байха юм.

«Энергия» гэһэн түлхин гаргадаг ракетын ниидэлгын-конструкторска туршалганууудай амжалтатайгаар эхилһэниинь Агуу Октябриин 70 жэлэй ойн жэлдэ Эсэгэ ороной эрдэм ухаанай болон техникын ехэ туйлалта болоно, совет ракетно-замбуулинай техникэ хүгжөөлгэдэ шэнэ шата, замбуулинай дайдые амгалан зорилгоор ашаглалгада үргэн ехэ хараа замуудые нээнэ.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ШЭНЭДХЭН ХУБИЛГАЛГА БА КАДРНУУД

ЭРИЛТЭ ЕХЭТЭЙГЭЭР, УРАГШАА ЭРМЭЛЗЭЛТЭЙГЭЭР

КПСС-эй ЦК-гай январиин (1987 он) Пленумэй шийдхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар Хориин районно партийна организациин бэелүүлхэ зорилгонууд тухай асуудал партийн райкомой эзэлхэсэ пленумэй хүдэлмэридэ хабаадалсагшад эрилтэ ехэтэйгээр, урагшаа тэгүүлнэн түгэс һаналтайгаар зүбшэн хэлсэбэ.

Партийн райкомой нэгдэхи секретарь П. В. БАХАЕВАЙ элидхэл болон тэрээн тушаа үгэ хэлэлгэ соошье шэнэдхэн хубилгалга хадаа ниитынажабайдалай бүхы һалбаринуудые үндэһоорнь хубилгажа, ажалшадай эдэбхи үүсхэл дэмжэн дээшэлүүлхэ, дутуу дундануудтай эбсэшэгүйгоор тэмсэхэ, тэдэнние усадхаха, хүтэлбэрилхы хүдэлмэриин онол арганууд болон дүй дүршэл нарижуулан һайжаруулха гэзэшэ коммунист бүхэнэй гол зорилгонь болоно гэжэ онсолон тэмдэглэгдэһэн байна.

Пленумэй хүдэлмэридэ партийн обкомой соёлой таһагые даагша Л. Ч. НИМАЕВА хабаадалсажа үгэ хэлээ.

ДУТУУ ДУНДАНУУДАА УСАДХАХА

1986 ондо район промышленна продукци үйлэдбэрилгые 1985 онойхидо орходоо 5 процентээр, ажалай бүтээсэ 7,6 процентээр дээшэлүүлээ. Капитальна һомололгын хэмжээн 27 процент дээшэлээ, гэр байра ашаглалгада оруулха түсэб 118,9 процент дүүргэгдээ. Промышленна предприятинуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ Дээдэ-Үдын леспромхоз, Хориин лесхоз, «Бурводстройн» барилгын управленийн онһожоруулагдамал нүүдэл колонно болон барилгын материалнуудай участогай коллективүүд ябана. Эдэнэр түйлһан амжалтануудаа үдэрһөө үдэртэ, һарагаа һарадэ бүри арьбадхан дээшэлүүлнэ.

Гэхэтэй хамта Хүрбын болон Хандагайн леспромхозууд, районой агропромышленна нэгдэлэй заһабарингын техническэ предприяти урдаа табигдаһан түсэбтэ даабаринуудые дүүргэжэ шадаагүй. Тэрээнһээ уламжалан, район товарна продукци худалдалгын түсэб 98,2 процент дүүргээ. Үнгэрэгшэ жэлэйнгээ дутагдалнуудые усадхажа, эрид шууд, шиидхэхы удхатай хэмжээнүүдые абажа, эдэ предприятинууд мүнөө жэлдэ һайнаар, үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлхэ бэзэ гэжэ һанагдаһан байгаа. Гэбэшье тэдэнэр хожомдонги байдалһаа хобхорон гаранагүй, гарахашье шадалгүй байна.

Эдэ коллективүүдэй ажал эмхидхэхэ хэрэгтэ горитой дутагдалнууд дайралдана. Нэгэдэхи квартал соо модо бэлэдхэхээр хараалагдаһан түсэб 18,5 мянган, тэрэнние зөөхэ түсэб 10,9 мянган кубометрээр дутуу дүүргэгдээ. Хүрбын леспромхозой директор А. Быков, Хандагайн — С. Бальхеев гэгшэд хүдэлмэридөө сагай эрилтэдэ харюусамаар зүб сэгнэлтэ үгэжэ, коллективүүдэйнгээ урда табигдаһан зорилгонуудые заатагүй бэелүүлхэ үялгатай гэзэ хэлэгдээ.

Үйлэдбэрилэгдэн гаргагдаһан продукциин шанар дээшэлүүлгэдэ мүнөөшье, урданьшье ехэ анхарал хандуулагдадаг байгаа. Дээдэ-Үдын леспромхоз, барилгын материалнуудай участок болон лесхозуудай бэлэдхэһэн, эльгээһэн нойтон модоор хэгдэһэн барилгын зүйлнүүд муу шанартай байдаг гэзэ пленум дээрэ хэлэгдэбэ.

Районой ажахынууд үнэрһэн жэлдэ муу бэшээр хүдэлжэ, һү, мяха, ороо̂о таряа, хартаабха, үндэгэ үйлэдбэрилхэ, гүрэндэ тушааха даабаринуудаа дүүргэжэ шадаһан байна.

Гэбэшье зарим ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд үшөөл урдынхяараа ажал хүдэлмэриеэ хүтэлбэрилэн ябуулжа, дутагдалнуудые усадхаха, шэнэ түрүү онол аргануудые үйлэдгүйгөөр, хүнгэн машинын хурдые харуулаад лэ үнгэршэдэг,—гэжэ элидхэл тушаа үгэ хэлэхэдээ Хүлэй совхозой парткомой секретарь **Б. Дашиев**, Дээдэ-Тайлсын совхозой директор **П. Никитин** гэгшэд мэдүүлээ.

— Манай Хасууртайн совхозой һү һаалиин фермэ дээрэ хамта дээрээ 430 толгой үнөэд болон гунжад харуу̂алагдана. Теэд эндэ хүдэлжэ байһан һаалишад болон малшад ямар хүндэ хүшэр байдалда ажаллана гээшэбибди? Хэлэхэнь бэрхэтэй. Зунай үедэ холын бэлшээридэ үнөэдээ абаашанабди. Теэд малаймнай бэлшээри һайжаруулагданагүй, һайжаруулагдахаар хараалагданашьегүй хэбэртэй, — гээд тус коллективэй бригадир **В. Гороховская** үгэ хэлэхэ зуураа тэмдэглээ. — Нёдөндо жэлдэ һү һаалгааршье, гүрэндэ тушаалгааршье даабаринуудаа дүүргээбди. Зүгөөр һааһан һүнэймнай өөрынь үнэ сэн тон дээгүүр байна. Иимэ байдалтай яашье эбсэжэ боломоор бэшэ гээшэл! Районой агропромышленна нэгэдэлэй хүтэлбэрилэгшэд манай фермэдэ анхаралаа багаар хандуулна. Эдэ нүхэдэй шэнэдхэн хубилгалгын эрилтэдэ харюусамаар гол хүдэлмэриеэ эмхидхэн ябуулнагүй ха гээд һанагдана. Манай малай үбэлэй байра соо хуйтэн, шиигтэй. Малдаа тэжээлээ хубаарилан үгэхэ хүдэлмэримнай гарай хүсөөр хэгдэнэ. Ажалайнгаа хэды хүндэ хүшэр байгаашье һаань, урдаа табигдаһан зорилгонуудые эршэтэйгээр дүүргэхэбди,—гээд тэрэ найдуулба.

СОЦИАЛЬНА ХУБИЛАЛТЫН УДХА ШАНАР

Хүн бүхэн шэнэдхэн хубилгалгын түрүүшын алхамуудай үрэ дүнгүдые хүдөө һуурилгаа байра байдалда боложо байһан хубилалтануу соо̂оо мэдэрэн абана. Үнгэрһэн жэлдэ район соо хүн зоной ажаһуудал һайжаруулха талаар бага бэшын хэмжээнэй хүдэлмэри хэгдээ. Илангаяа энэ талаар Дээдэ-Тайлсын, «Георгиевский», Удын совхозуудта ехэ барилга хэгдэһэн байна.

1986 ондо Дээдэ-Тайлсын совхозой түб һуурилгаһан һү һаалиин фермын дэргэдэ «Малшадай гэр», Доодо-Голдо «Механизаторнуудай байшан» болон олон тоото барилгануу̂д бодхоогдоо.

— Мүнөө жэлдэ манай совхоздо барилгын хүдэлмэри ехээр хэгдэхээр хараалагдана. Дээдэ-Тайлсада соёлой байшан бодхоогдохо, һургуулиин һуралсалай корпус үргэдхэгдэхэ, Доодо-Голдо ясли-садай байра барижа, ашаглалгада оруулхабди,—гэжэ совхозой директор **П. Никитин** хэлээ һэн.

Хүн зониие мяха, һүөөр дутөмаг бэшээр хангаха гээшэ баһал өөрын һайн һайхан удха шанартай бшуу. Энэ хэрэгтэ Хүрбын, Хандагайн, Дээдэ-Үдын леспромхозуудай «Бурводстройн» барилгын управленийн онһожоруулагдамал нүүдэл колоннын коллективүүдэй хүтэлбэрилэгшэд эзэн ёноор хандажа, хамһабариингаа ажахынуудые ашаг үрэ ехэтэйгээр хүгжөөнэ. Тус предприятинууд өөһэдынгөө коллективэй гэшүүдые һү, мяхаар муу бэшээр хангадаг болонхой.

Гэбэшье районой худалдаа наймаанай, ажаһуудал хэрэглэмжэ хангалгын, соёлой эмхи зургаануу̂д шэнэдхэн хубилгалгын замаар дабшан, шэнэшэнэ һайшаалтай эдэбхи үүсхэл гаргажа, хүн зоной сэдьхэл баясуулнагүй. Эдэ эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд — коммунистнууд Г. Нимаева, В. Фёдоров, Э. Будаев гэгшэд саарһан дээрэ гоёор аржыса бэшэһэн түсэбүүдээ. үнэн дээрээ муугаар бэелүүлкэ.

Партийн райкомой пленум дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Хориин нэгдэхи дунда һургуулиин партбюрогой секретарь **А. Борисов**, агропромышленна комплексын худэлмэрилэгшэдэй профсоюзай райкомой түрүүлэгшэ **Б. Жамбалов**, «Шэнэ Удэ» газетын редактор **Е-Д. Монзаев** гэгшэд районой социальна хүгжэлтэдэ бии байһан дутагдалнуудта дэлгэрэнгыгээр тогтоһон байна.

МҮНӨӨ САГАЙ ШУХАЛА ЗОРИЛГО

Кадрова политика нарижуулан һайжаруулга хадаа мүнөө үе сагай шухалын шухала зорилго болоно. Партийн XXVII съезд болон КПСС-эй ЦК-гай январиин (1987 он) Пленумэй шийдхэбэринүүдтэй таараалдуулан, партийн Хориин райком хамаг хүдэлмэриеэ эмхидхэн ябуулха зуураа, кадрнуудые һурган хүмүжүүлхэ, тэдэнние түрүү онол арганууда̂тай танилсуулха, политическэ талааараа үндэр бэлэдхэлтэй болгохо хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулна.

Партийн райком коммунист бүхэндэ шүүмжэлхы удхатайгаар хандаха зуураа, тэдэнэй эдэбхи үүсхэл, хүсэл эрмэлзэл һайшаан дэмжэхэ хэрэгтэ баһал һаналаа табина. Арадай депутадуудай Хориин поселково Советэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ **А. Краснопеев**, арадай хиналтын районно комитедэй түрүүлэгшэ **Б. Цыренов**, Хүрбын леспромхозой модошэрэдэг ашаакай автомашинын жолоошон **Ю. Вахрушев**, Удын совхозой Баруун-Хасууртайн отделениин ахалагша хонишон **Г. Бимбаев** гэгшэд элидхэл тушаа үгэ хэлэхэдээ, кадрнуудые шэлэн табиха, тэдэнние бэлэдхэхэ, дүй дүршэлтэй болгохо талаар юумэн бөгаар хэгдэнэ гэжэ шүүмжэлээ.

Жэшээнь, районой леспромхозууд һайн бэлэдхэлтэй мэргэжэлтэдээр, механизаторнуудаар дуталдана. Заримдаа трактор, машинануудта һууха жогоошод олдохогүй, цехүүд болон мастерска участогуудые хүтэлбэрилхэ тусхай мэргэжэлтэд баһал хомор байна.

Хүдөө ажахыда, иланга̂яа хонин ажалда хүдэлхэ хүнүүдые олохонь бэрхэтэй. Энэ талаар таарамжатай хэмжээнүүд саарһан дээрэ баталагдан абтаад лэ, саашань хүдэлмэри хэгдэнэгүй. Һаһатай болоһон хонишодоймнай орондо хэн хүдэлхэб гэһэн асуудал гансашье партийн XXVII съездын делегат Бимбаевай бэшэ, мүн Хориин бусадшье хонишодой һанаа сэдьхэл зобооно.

Партийн райкомой пленумдэ хабаадалсагшад КПСС-эй ЦК-гай январиин (1987 он) Пленумэй шийдхэбэринүүдые һайшаан дэмжээд, тэрэнние ажабайдалдаа бэелүүлхэ талаар тодорхой тогтоол баталан абаа.

Г. БАДМАЕВ,
манай корр.

КПСС-эй обкомой пленумые үгтүүлэн

ДУТУУ ДУНДАНУУДЫГ УСАДХАХА

Гусиноозерскын ГРЭС-эй хөрдохи эзэлжээнэй барилга дээрэ һүүлэй жэлнүүдтэ бригадна подрядай гуримаар хүдэлмэри хэхэ түсэб дүүргэгдэнэгүй. Жэшээлхэдэ, үнгэрэгшэ жэлдэ түсэбоор хараалагдаһанһаа 17 процент хүдэлмэринь дутуу бэелүүлэгдээ һэн. Тус барилга дээрэ ажал эмхидхэлгын энэ түрүү онол арга юундэ муугаар хэрэглэгдэнэ гээшэб? Энэ асуудалда харюусахын тула 3-дахи участогай бригадир В. Ф. Лободиной хөөрөө шагнаябди. Үнгэрэгшэ жэлэй сентябрьһаа байгша оной мартын 27 болотор хамтын байрын барилга дээрэ ажаллахаар подрядна хэлсээ тус бригадын коллектив баталһан байха юм. 16 хүнһөө бригада бүридэнэ. Ажалша бэрхэ коллектив хэлсээ баталһанайнгаа һүүлээр энэ объект дээрэ эршэтэй шангаар хүдэлжэ эхилээ бэлэй.

— Баталһан хэлсээн бэелүүлэгдэбэгүй,— гэжэ В. Ф. Лободин хөөрэнэ.— Май һара болотор энэ объектдэ ажаллаха болонобди. Хүнүүдһээ дулдыдадаггүй шалтагаанһаа хэлсээнэй болзор һунаагдадаг байна. Харин маанадые Забайкалиин хабсаралгын управлени (ЗМУ) онһожоруулгын муу хэрэгсэлнүүдээр хангажа, ехэ гээгдэлдэ оруулаа бшуу. Бидэнэй үдэр бүриин хүдэлмэридэ хэрэгтэй болодог кран саг үргэлжэ эбдэрнэ. Тэрэнние заһабарилхыень хоёр-гурбан үдэр хүлеэдэгбди. ЗМУ-гай кранова ажахын түлөө харюусадаг прораб Пивоваренкын мэдүүлһэнэй ёноор, эндэ зөөгбериллэ баазэ үгы юм. Мүн гагналгы түхеэрэлгэнүүдээр муугаа хангана. Жэшээлхэдэ, мартын 19-дэ гагналгын түхеэрэлгэ асаруулхаар захил эргэхэ хээ һэмди. Харин тэрэ удаа үглоонһөө үдэшэ болотор тү̂ леэжэ байгаабди, Гарав дэлгэ гээд һуугаа үгыбди, бага эрэ гын хүдэлмэри хэгдэнэн юм бээ. Теэд иимээр хүдэлмэри эмхидхээд байхада, ажалша бүтээсэ яагаад дээшэлүүлэ дахэ гээшэб. Юрэдөө, эндэ мнай шэнэдхэн хубилгалгы шэнжэ үзэгдэнэгүй.

Бригадир В. Ф. Лободин то зүб тобшолол хээ гээд һанг дана. Тэрэнэй үгэ үргэлжэлэ бэл, эндэ хүдэлмэрийнь зөв фетэ эмхидхэхэ, хамтын ряд нэбтэрүүлхэ хэрэгтэй юм.

Байгша он станциин тай дахи энергоблогые ашаглалга гада оруулха жэл болоно. Эндэ барилгашадай тоо олонш руулагдана. Тиимэһээ гэр бүр ра ехээр, түргэнөөр барих хэрэгтэй, В. Ф. Лободиной бр гада энэнние һайн ойлгоно хүдэлмэриеэ түргэнөөр, һ шанартайгаар хэхые оролцо но бшуу. Тэдэнэр хэлсэ̂ бай хадаа, барилгын болоо̂ 15—20 үдэрөөр хороохоор раалһан байгаа. Муу хангалт һаа, ажал эмхидхэлгэ̂ нэрэй бүхы оролдолго ха юм. Барилгын коллектив саашадаа һайнаар ажалла тула олон юумэн тухай бо жо үзэхэ, дайралданан ажа дунданууды усадхаха.

З. СУСЛОВ.

«ҮЛҮҮ МОДОН ҮГЫ

Инмэ гаршаг доро гүрэнэй ой модоной инспекциин Бурядай бүлэгэй хүтэлбэрилэгшэ П. Ренчиновэй шүүмжэлхы сэдэ̂ байгша оной мартын 5-да манай газетэдэ толилогдоо̂ һэн.

Главбурятстройн начальнигай нэгэдэхи орлогшо Э. О, АЛЕ СЕЕВ редакцида иимэ харюу үгэбэ:

«1986 оной ноябрь соо гүрэнэй ой модоной инспекци Буряадай бүлэг П. Э. Ренчиновэй хүтэлбэри доро 1985 он мүн 1986 оной 9 һарын туршада Главбурятстройдо модон материалнуудай хэр хэрэглэгдэжэ, бүридхэлдэ абтажа, хадгалагдажа байһан тушаа шалгалта үнгэргөө.

Проектно-сметнэ документацитай зохилдуулан хараад хэдэ, модоной материалнуудта хэрэглэмжэ хэмһээ үлүү гаа. Онсолбол, 1985 ондо 1 миллион түхэригэй барилга-хабсаралгын худэлмэри 690 кубометр модон хэрэгтэй гэжэ тодорхойлогдоһон һаа, 512,7 кубометр үгтэнэн бай Харин 1986 ондо эдэ тоонууд тус тустаа 629 ба 459 кубометртэ хүрөө.

Хэрэглэмжэ мүн бодотоор модо үгэлгэ хоёрой хоорондохи илгаань иимэ баримтануудаар тайлбарилмаар:

1. СССР-эй Госстройн нормонуудай ёноор түхэрөөнэ̂ ханай түхэлтэй хушалта болон модоор шала хэлгэдэ фондуу̂ үгтэнэгүй. Гол түлэб рулонно хушалта, мүн шалада линолеум дэбдигдэнэ.

2. Түмэр хэрэгсэлнүүдэй, түмэр бетон зүйлнүүдэй дутуу̂ һан дээрэһээ үйлэдбэриин «Буржелезобетон» нэгэдэл бүгын хэрэглэмжэ хангахын тула модоной зүйлнүүдые хүлүү хэрэглэхэ баатай болоо.

3. Гэр байрын болон социально-соёлой, ажаһуудалай объектнүүдэй таһалганнуудта гипсобетонно хананууд саг соо̂ асарагдадаггүй, улаан хирпиисэ дуталдадаг байгаа. Тиимэ̂ Сэлэнгэ-Һуриндахи 8-дахи СМУ таһалганнуудта модо̂ нуудые хэжэ, ехэ гарзада ороо.

4. 1985 онһоо эхилээд, үйлэдбэриин «Буржелезобетон» нэ̂ дэлдэ түхэрэн модонһоо абтадаг хюрөөдэмэл материалнуудые үйлэдбэриин нормо тоолон тодорхойлогдожо эхилэ̂ Энэ документын бэлдэгдэхэ үедэ гол түлэб шэлбэһэтэ модо̂ срожо байгаад, нормо зөөһөн табилга бага эзрэг хараа̂ руулагдаа. Юуб гэбэл, шэлбэһэтэ модонһоо хюрөөдэмэл материалнууд багаар абтадаг гээшэ, Заримдаа муу шанартай түхэрэн модон үгтэнэ.

Квартал бүридэ модоной материалнуудые гамтайгаар, ман, арьбалан барилгада хэрэглэхэ хэмжэнүүдые тодорхойлнобди. Хараалагдаһан хэмжээнүүд бэелүүлэгдэнэ: туг хашааһан үргэнөөр хэрэглэгдэнэ, томо панельнэ гэрнүүдэй 80 процентнь түмэр бетон хушалтатайгаар хэгдэнэ, 1988 он̂ һоо түхэрэн түхэлтэй хушалта огто хэгдэхээ болионо̂ Томо панельнэ гэрнүүдэй нэгэдэхи дабхарнуудта модон̂ срондо линолеум дэбдихэ аргагүйбди. Үбэлэй сагта хүнэ̂ байха бшуу. Зомгоолоор хэгдэдэг хабтагайнуудай Главбурятстройн үгтэжэ эхилхэтэй сасуу томо панельнэ, мүн хирпиисэр бүридаһан гэрнүүдтэ модон шалануу̂д дэбдигдэхээ болионо̂

Ой модоной материалнуудые гамтайгаар хэрэглэхэдэ̂ миллион түхэригэй барилга-хабсаралгын худэлмэридэ тү̂ ние гаргашалга бүри доошолхо жэшээтэй. Арбан нэгдэ̂ табан жэлэй туршада эды шэнээн хэмжээнэй худэлмэри̂ 930-һаа 755 кубометр хүрэтэр гэхэ гү, али 23 процентээр̂ доной материалнуудые гаргашалга хороогдоо. 1986 ондо 1985̂ снойхидо орходоо, 19 процентээр доошолоо. Эндэнэ̂ шолол, хэхэдэ, барилгын гол материалнуудые хэрэглэ̂ гаргашалга саг үргэлжын хиналта доро байна, гаргашалга̂ нормо хороохын тула горитой хэмжээнүүд абтаһа гээд тэ̂ дэглэлтэй».

Политическэ болон экономическа һуралсалые шэнэдхэн хубилгаха талаар КПСС-эй ЦК-гай проект зүбшэнэбди

ҺУРАЛСАЛ—ЗОХЁОХЫ АЖАЛ

Партийн Центральна Комитедэй проекттэй танилсаад байхадаа, хэдэн һанамжануу̂д болон дурадхалнуудаа хубаалдаха дурамни хүрэнэ.

«Дабталга — һургаалай эхэ» гэжэ оньһон үгэ бии гээшэ ааб даа. Теэд энэ сэсэн үгые шэнэдхэн хубилгалгын үе сагай партийна, политическэ болон экономическа һуралсалда хэрэглэхын аргагүй гэжэ һанагшаб. «Дабталга — һургаалай эхэ», теэд зохёохы ажалай дайсан гэжэ би хэлэхэ байнаб. Юундэб гэхэдэ, һуралсал хадаа зохёохы ажал болохо гү, али зохёохы ажалда түлхисэ болохо ёһотой бшуу.

Һуралсал эмхидхэхэ хэрэгтэ зохёохы ёноор хандахада, хэшээлнүүдэй шанарай, аша үрынь дээшэлхэ, шагнагшадай һуралсалдаа хандасын һайжарха байһаниинь ойлгосотой. Иимэ амжалта туйлахын тула пропагандист хуушарһан, аша үрэ багатай онол арганууда̂һаа арсажа, саг үргэлжэ шэнэ юумэ бэдэрхэ, түрүү дүй дүршэл хэрэглэхэ ёһотой болоно гээшэ.

Хэшээлэй үедэ пропагандист ори ганса «үйлэдэгшэ нюур» байха ёногүй. Юрын хөөрөө, лекци, элидхэл хэрэглэхэһээ гадна хэшээлнүүдтээ үгэ буляалдаата хөөрэлдөөн, ажал хэрэгэй асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгын наадан гэхэ мэтэ онол арганууде̂ хэрэглэнэбди. Жэшээнь, һуралсалай үнгэрэгшэ жэлдэ «Би директор байгаа һаа...» гэһэн наадатнай түхэлтэй зүбшэн хэлсэлгэ эмхидхээ һэм. Энэ наадандa хабаадаһан шагнагшаднай үйлэдбэри хүтэлбэрилгые һайжаруулгын, партийна болон профсоюзай худэлмэриин аша үрые дээшэлүүлгын, коллектив доторой оршон байдалай, кадрнуудтай болон залуушуултай худэлмэриин талаар асуудалнуудые шүүмжэлхы ёноор зүбшэн хэлсэнэ юм.

Һуралсал эмхидхэгшэ программаһаа гадуур гаража, өөрынгөө хараа түсэбоор худэлхэ эрхэтэй гэжэ һанагдаг. Жэшээнь, газетэ болон журналнуудта тон һонирхолтой, мүнөө үеын шухала удхатай асуудалнуудта зорюулагдаһан материалнуудай эхлэлгдээ болбол, заатагүй саг оложо, тэдэнние зүбшэн хэлсэлгэ эмхидхэхээ оролдодогби. Шагнагшадаймнай ниитэ политическэ эрдэм мэдэсые гүнзэгырүүлгэдэ, улаасхоорондын байдал тухай тодорхой, үргэн мэдэсэтэй болохо хэрэгтэ иимэ хэшээлнүүд горитойгоор нүлөөлдэг юм.

Үшөө нэгэ һанамжа гэхэдэ, иимэ байна. Пропагандистнарай методическа дүршэл шадабариие дээшэлүүлхэ зорилготой семинарнуудай худэлмэриие гуримшуулха, эдэбхижүүлхэ хэрэгтэй гэжэ һанагдана. Иимэ семинарнуудай аша үрые дээшэлүүлхын тула тэдэнние практическа шэгэлэлтэй болгохо, эрхим түрүү пропагандистнуудай баян дүй дүршэлые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ шухала.

Экономическа болон мэргэжэлэй һуралсалыо нэгэдүүлгэ тухай проект дотор хэлэгдэнэ. Энэ тон зүб гэжэ һананаб. Юундэб гэхэдэ, политическэ, экономическа эрдэм мэдэсээ дээшэлүүлхын хажуугаар мэргэжэл шадабарияа дээшэлүүлхэдээ шагнагшад һуралсалдаа бүри ханамжатайгаар, бүри харюусалгатайгаар хандадаг болохо бшуу. Һуралсалай жэлэй һүүлдэ программын ёноор туршалга гараха, тиин разряд болон салин хүлһэнэ̂нгөө туршалгын дүнгүүдһээ сэхэ дулдыдоха байһаниие шагнагшад мэдэхэ болоно ха юм.

Хэшээлнүүдтээ бэлдэхын, эрдэм мэдэсээ гүнзэгырүүлхын тула пропагандистнарта сүлөө нэгэ үдэр үгтэхэ гэжэ проект соо хэлэгдэнэ̂ие ехэтэ һайшаанаб. Үнэхөөрөөшье, хэшээлнүүдтээ ханамжатай һайнаар бэлдэхын тула, саг үргэлжэ хубилжа, хүгжэжэ байгаа оршон байдалай, шэнэ үзэгдэлнүүдые, дэлхэй дээрэхи шэнэ һонинние мэдэхын, ойлгохын тула бага бэшэ саг хэрэгтэй бшуу.

Марксистско-ленинскэ һуралсалда мүнөө үедэ хэрэглэгдэдэг учебнигүүд даншье һаа, өрёо, үшэрөөр бэшэгдэнхэй гэжэ һанагдадаг. Тиимэһээ мүнөө үеын эрилтэнүүдтэ харюусама, тодо хурса, дайшалхы удха шанартай номуу̂д хэрэгтэй.

И. АЛЕНИЧЕВ,
Байгалай ОПХ-гай ахамад агроном, пропагандист.

ЭДЭБХИ ХЭШЭЭЛЫЕНЬ БАДАРУУЛХА

1968 онһоо хорёод жэл шахуу пропагандистаар худэлнэб. Мүнөө үе сагта дэлхэй дээрэхи хоёр тад ондоо үзэл сурталай тэмсэлэй улам шангадажа байхада, ажалшадай партийна болон политическэ һуралсалай үүргэ нүлөөн хараа байса дээшэлээ.

Марксистско-ленинскэ һуралсалые шэнэдхэн хубилгаха талаар КПСС-эй ЦК-гай проект тухай хэдэн бодомжонуудаа хубаалдаха хүсэлтэйб.

Пропагандистын үүргын улам дээшэлжэ байһые тус проект үшөө дахин гэршэлээ. Энээнһээ гадна өөһэдынгөө хэшээл оролдолгоор эрдэм мэдэсээ гүнзэгырүүлхэ ябадалда шагнагшадаа һургаха, һуралсалай үедэ олоһон эрдэм мэдэсээ ажабайдалдаа, ажал дээрээ ашаглгайгаар хэрэглэхэдэнь нүлөөлхэ гээшэ пропагандистын гол зорилго гэжэ онсолон тодорхойлогдонхой.

Һуралсал шагнагшадай ниитын болон ажалай эдэбхиие бадаруулгада горитойгоор нүлөөлхэ ёһотой юм. Энэ зорилгые бэелүүлхын тула шагнагшадай ниитэ-политическэ практикые эмхидхэлгын, тэрэнэй шанар, аша үрые дээшэлүүлгын хэрэгтэ ёһотой анхарал хандуулха саг ерээ гэжэ һанагдана. Энэ хэрэгэй түлөө нэн түрүүн партрупоргнууд, партийна эхин организациннуудай секретарьнар хэрюусалгатай гээшэ ааб даа.

Хараад үзэхэдэ, хэшээлнүүдтээ харюусалгатайгаар хандадаг шагнагшад ажал дээрээшье харюусалгатай, эдэбхитэй байдаг, һуудал байдалай талааршье сэбэр сэхэ юм. Жэшээнь, минии хүтэлбэрилдэг марксизм-ленинизмын үндэһэ нуури шудалалгын һургуулиин эрхим шагнагшад В. А. Медведев (староста), И. Н. Болотов, Ф. В. Ватькин, залуу коммунистнууд Г. П. Балагуров, В. А. Швейкин ажахын түрүү худэлмэришэд, мэргэжэлтэд юм.

Үшөө нэгэ бодомжо: һургуулиин шагнагшад эрдэм мэдэсын болон политическэ бэлэдхэлэй талаар адли бэшэ юм. Хоёр шагнагшамнай дээдэ һургуулитай, юрэнхы эрдэмэй дунда һургуули дүүргэһэн хэдэн хүн, мүн эхин һургуулиин эрдэмтэйшье шагнагшад бии. Тиимэһээ һуралсалай үедэ хүн бүхэндэ тусхай даабари үгэхэ баатай болодог һэм. Һуралсалай программые шагнагша бүхэн хэрэгтэ шудалжа байнаб гэжэ хинаха, шалгахын тула хубиин тоосооной болон хөөрэлдөөнэй түхэл маягуудые нэбтэрүүлхые дурадханаб. Иимэ янзын хүдэлмэри программаар хараалагдаха, баталагдаха ёһотой.

Һуралсалай жэлэй турша соо марксизм-ленинизмын үндэһэ нуури табигшадай нэгэ-хоёр зохёол тон тодорхойгоор, үнэзэгыгөөр шудалха шухала гэжэ һанагдана. Тиимэһээ заатагүй шудалагдаха ёһотой зохёолнуудые Һуралсалай программа дотор тодорхойгоор заахые дурадханаб. Харин эдэ зохёолнуудые методическа талаар зүбөөр шудалхадамнай районой политгэгэрэлэй кабинет, хэрэгтэй методическа литератураар, зүбшэл заабаряар туһалха гэжэ найдадана.

Хэшээлнүүдэй шанар, аша үрые дээшэлүүлгын хэрэгтэ харуулан ойлгуулгын, техническэ хэрэгсэлнүүдэй бага бэшэ удха шанартай байһаниинь мэдээжэ. Тезд энэ талаар худөөгэй пропагандистнууд хангалтагүй эрхэ байдалтай. Юундэб гэхэдэ, һуралсалай программаар хараалагдаһан диафильмнүүд, диапозитивүүд болон плакадууд саг үргэлжэ хожомдожо, ерэдэг байха юм.

Хэшээлнүүдые бэлдэхын, эрдэм мэдэсээ гүнзэгырүүлхын тула пропагандистнарта сүлөө нэгэ үдэр үгтэхэ гэжэ проект соо хэлэгдэнэ̂ие ехэтэ һайшаанаб. Үнэхөөрөөшье, хэшээлнүүдтээ ханамжатай һайнаар бэлдэхын тула, саг үргэлжэ хубилжа, хүгжэжэ байгаа оршон байдалай, шэнэ үзэгдэлнүүдые, дэлхэй дээрэхи шэнэ һонинние мэдэхын, ойлгохын тула бага бэшэ саг хэрэгтэй бшуу.

Марксистско-ленинскэ һуралсалда мүнөө үедэ хэрэглэгдэдэг учебнигүүд даншье һаа, өрёо, үшэрөөр бэшэгдэнхэй гэжэ һанагдадаг. Тиимэһээ мүнөө үеын эрилтэнүүдтэ харюусама, тодо хурса, дайшалхы удха шанартай номуу̂д хэрэгтэй.

И. АЛЕНИЧЕВ,
Байгалай ОПХ-гай ахамад агроном, пропагандист.

КПСС-эй XXVII съездын, партийн ЦК-гай Пленумүүдэй материалнуудые эрдэм, техникын туйлалтануудые, түрүү дүй дүршэл үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ туһа хүргэхэ зорилготойгоор КПСС-эй Буряадай обкомой пропагандистнарай бүлэг Хурамхаанай район гараһан байна. Табан үдэрэй туршада лекторнуудэй бүлэгэй гэшүүд: бүлэгые хүтэлбэрилэгшэ Ю. П. Болдонов, техническэ эрдэмэй кандидат М. Ф.

ТУҺАЛАМЖА ҮЗҮҮЛБЭ

Атанов, С. А. Трофимов, «Знание» бүлгэмэй республиканска эмхиин правленийн методическа таһагые даагша Л. В. Юмсунова, худөө ажахын эрдэмэй кандидат К. Д. Миронов, философиин эрдэмэй доктор, профессор В. В. Мантатов, БурНИИСХ-ын научна хүдэлмэрилэгшэ Л. А. Борголов районой ажахынууд болон промышленна продприятинуудта, эмхи зургаануудта лекци унша̂һан байха юм.

Эрдэм, техникын дэбжэлтын, худөө ажахын эршэмтэйгээр хүгжөөлгын, ажахын тоосоо болон хамтын подряд худөө ажахыда нэбтэрүүлгын, шэнэдхэн хубилгалга болон хурдадхалгын хэрэгтэ хүнэй үүргын, социалис ёһо заншалнуудай, улаасхоорондын байдалай асуудалнуудаар 50 лекци уншагдаа.

«Знание» бүлгэмэй эхин эмхинүүдтэ, партийна комитедүүдтэ лекционно пропагандые һайжаруулха, шэнэдхэн хубилгаха талаар эмхидхэлэй болон методическа тодорхой туһаламжа тус бүлэгэйхидэй зүгһөө үзүүлэгдээ. Нютагай лекторнуудэй 8 лекци тэдэнэр шагнажа, сэгнэлтэ, зүбшэл заабари үгэнэн байна.

Агитпунктнуудые хүтэлбэрилэгшэдтэй, агитаторнуудтай уулзалга хоорэлдөөнүүд болоо. Байгша оной июнийн 21-дэ болохо нютагай Советүүдэй депутадуудые һунгалтада зорюулагдаһан агитационно худэлмэриин асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

КПСС-эй Хурамхаанай райкомдо партийн дотоодын болон гадаадын политикын асуудалнуудаар үзэл сурталай эдэбхитэдэй «тухэроэн стол» эмхидхэгдээ.

Манай корр.

КПСС-эй гэшүүн, ЛВРЗ-гэй локомотивно-моорэй цехэй партийна организациин секретарь, Феликс Павлович БАХАНОВ заводойнгоо бэрхэ пропагандистнуудай тоодо ородог. «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденто, «СССР-эй хүндэтэ түмэр замшан» заһабарилагшадай бригадые толгойлдог юм.

В. ПЛУТТЫН фото.

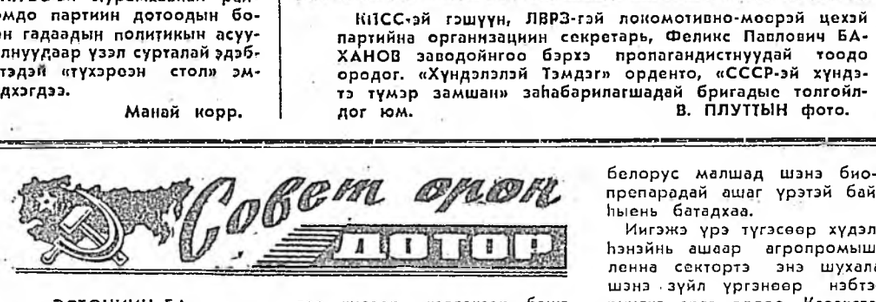

ЭСТОНИИН БА БЕЛОРУССИЙН МАЛШАДАЙ ХАНИ ХАРИЛСААН

КУУСАЛУ. (Эстониин ССР). — Аха дүү хоёр республикын— Эстониин ба Белоруссийн мэргэжэлтэд болон эрдэмтэд хамтаран худэлжэ, малай тэжээлдэ нэмэгдэхэ белогоор баян зүйл үйлэдбэрилгые эмхидхэһэн байна. Тэдэнние хэрэглэхэдэнь, малай ашаг шэмэ нилээд дээшэлнэ.

Эстониин «Куусалу» колхозой мэргэжэлтэд сыр шанахада гарадаг шүүһые биопрепарат абахын тула хэрэглэхые туршаа һэн. Энэнь өөһэдынгөө хүсөөр хэгдэхээр бэшэ, орёо хэрэг байшоо. Тиихэдэнь нимэрхүү шэнжэлгэнүүдые хэдэг Белоруссийн микробиологиин институдай мэргэжэлтэдтэ шэнжэлэлгын бүлэгэй коммунистнарай туһаламжа эрижэ хандахадань, институдаи худэлмэрилэгшэд дурадхалдань дуратайгаар харюусаһан байгаа.

Малай үбэлжэлгын үедэ Эстониин колхоздо туруушын шалгалта үнгэргэгдө

мые угтуулэр—В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Пионернүүдэй бүхэсоюзна эмхиин байгуулагдаһан үдэр

ДҮНГҮҮДЭЭР УГТАХА

...ДЭР

...НҮҮДЭ...
...ХА

...р, эндэ заһабари... юм. Мүн гагне... тэнүүдээр мүн... Жэшээлхэдэ, ма... агналгын түхеэ... аар захил эртэ... ди. Харин тэрэ... о удэшэ болотор... йгаабди. Гарааа дэ... гаа үгыбди, бага... элмэри хэгдэһэн... эд иимээр худэл... д байхада, аж... яагаад дээшэлүү... эшэб. Юрэдөө, ... энэдхэн хубилга... гэгдэнэгүй.

...ир В. Ф. Лободи... молол хээ гээд Н... энэй үгэ үргэлжэ... э худэлмэрийн... хидхэхэ, хамтый... бтэрүүлхэ хэрэгт...

...э он станцийн ... ергоблогые аша... гулха жэл болоно... лгашадай тоо ол... на. Тиимэһээ гэр... э, түргэнөөр б... В. Ф. Лободиной... энийе һайн ойл... ориеэ түргэнөөр, ... йгаар хэхые орс... . Тэдэнэр хэлсээ б... барилгын болэ... дэрөөр хороохоо... байгаа. Муу хан... л эмхидхэлгэһээ... ухы оролдолго...

Барилгын колл... а һайнаар ажал... эн юумэн тухай... э, дайралдаһан... удые усадхаха аһ...

З. СУСЛО...

...Н ҮГЬ...

...й инспекцийн Бу... эй шүүмжэлхы ста... дэ толилгодоо һэ... орлогшо Э. О. Ал...

...модоной инспекц... эри доро 1985 он... рятстройдо модо... дхэлдэ абтажа, ха... өө.

...лдуулан хараад ... жэ хэмһээ үлүү б... хэригэй барилга... н хэрэгтэй гэжэ т... метр үгтэһэн бай... гаа 629 ба 459 ку...

...э хоёрой хоорон... барилмаар:

...һоор түхэрэн... ла хэлгэдэ фондыг... үн шалада линоле...

...э зүйлнүүдэй дутэл... этон» нэгэдэл бар... зүйлнүүдые хэм... й, ажаһуудалай... кананууд саг сор... даг байгаа. Тиигэ... знуудта модон хэ...

...ургелезобетон» м... өөдэмэл материй... огдожо эхилэ... эб шэлбэһэтэ мо... бага эзргэ хэзаг... оо хүрөөдэмэл... мдаа муу шанар...

...дые гамтайгаар,... эмжээнүүдые тод... бэлүүлэгдэнэ: тү... панельнэ гэрнүү... ар хэгдэнэ. 1988... дэхэеэ болихо... бхарнуудта модо... Үбэлэй сагта хүй... тагайнуудай Глав... м хирпиисэр болг... йгаар хэрэглэхэдэ... худэлмэридэ тэ... тэй. Арбан нэгэд... жээнэй худэлмэр... и 23 процентээр... гдоо. 1986 онд... шолоо. Эндэһээ т... нуудые хэрэглэ... байна, гаргашалг... үд абтана гэдэ т...

...эн килограмм һүн...

...бүхэнэй тодорхой... элда хэрэглэхээр... ка областийн ... зохёон хараанһан... рамнануудта «Дер... » нэгэдэлэй мо... он тарящадай... хэрэглэгдээ юм...

...ДЫН БЭЛШЭЭРИ...

...ҺАЛХЫН ТУЛА...

...1. «Тувинводст... Г. П. Бороковик... ригадын барااһан... ар «Чодураа»-со... мянган гектар... ажаһын малай... дта уһан ерэдэг...

...эй һайн элдэб ... роо эндэхи гол с... эбэшье хэзээ хэ... шо хонишод бо... уһа боошоор, ... зөөдэг байһан. Э... ай шулуутай дээр... үрэмдэхын арг... логдодог һэн. Ти... үүгүй коллектив ехэ х... э тухеэрэлгэ хэрэ... гаа. Ажахын гүй... ор худэлхэ зуур... элдэ үрэмдэгшэд... адуур 2 скважина... лтаад, 6 мянган т... э зөөри алмаа ... коллективэй дүй ... Гувинводстрой» тр... өөр хэрэглэдэг бо... хай. Жэлэй эхи... елиораторнууд 10 м... объект ашаглаг... хада уулын 20... н гектар бэлшээ... олгор...

(ТАСС)

...ЭЭЛШЭЭ ТАЛААРАА ТЭГШЭ

Замай тэмдэглэлнүүд

ЭРИД ШИИДХЭХЭ САГНАЙ

Байгша ондо Усть-Ордын Буряадай автономито округ 50 жэлэйнгээ ойн баярые угтаха юм. Алдарта ойтой дашарамдуулан, тэндэ буряад литературын үдэрнүүд үнгэргэгдэнэн байна. Уран зохёолшод Ц. Номтоев, Ц. Жимбиев, И. Тугутов, Ц. Галанов, С. Ангабаев, Д. Дылгыров, А. Ангархаев, С. Бухаев, журналист Ч. Гомбоин гэгшэд уран зохёолой һайндэртэ хабаадаа һэн.

Округой түб Усть-Ордада үдэрнүүд нээгдэжэ, удаань уран зохёолшод гурбан бүлэг боложо хубаараад, хүдөө нютагуудаар ябаа.

Уулзалгануд юрэнхыдөө һонирхолтойгоор, ехэ дулаан оршон байдалда үнгэрөө. Совхозой түбтэ, һургуулида, малшадай гүүртэ дээрэ — газар бүри һурагшад, ажалшад айлшадаа ехэ халуунаар угтаһан байна. Эндэ үнгэргэгдэнэн олон тоото уулзалгануудай эгээл һонирхолтой хэдэн тухайнь тогтохо һанаатайб.

Эхирэд-Булгадай районой Харанууд һууринай ажалшад Буряадай ахамад уран зохёолшодой нэгэн, Социалис Ажалай Герой Цокто Номтоевич Номтоевые илангаяа халуунаар угтаа юм. Юуб гэхэдэ, багшанарай техникум дүүргэнэн долоон багша 1931 ондо тиишэ эльгээгдэнэн байгаа. Тэдэнэй тоодо Ц. Номтоев оролсожо, эндэ хоёр жэл тухай буряад хэлэ, литература зааһан юм. Тиин аяар табяад жэл боложо дахин уулзаһан 77-той багшын, баһа үндэр наһатай болоһон һурагшадайнь урма баяраар гэрэлтэнэн нюурнуудые хаража, сэдьхэлээ ханахаар байгаа һэн.

Һууринай һургуулида баяр ёнололой үдэшэ үнгэргэгдэнэн байна. Буряад хэлэнэй, литературын багша И. Е. Васкина һурагшадтаяа ябуулдаг ажал тухайгаа айлшадта тобшохоноор хөөрөө. Удаань һурагша Таня Анажеева Ц. Номтоевой «Багша Ленин мүнхэ» гэнэн шүлэг уншажа, олоной һайшаалда хүртөө һэн. Багшанар Э. Бутуханова, М. Ербакова, А. Мунханов гэгшэд буряад дуунуудые зохидоор гүйсэдхэнэн байна.

Тиихэдэ Баяндайн районой Советскэ Союзай Герой В. Б. Борсоевой нэрэмжэтэ совхозой түб — Байша һууринда мүн лэ һонирхолтой уулзалгануд үнгэрөө. Алдар суута полководецой түрэнэн гэр-музейдэ айлшад хүрөө һэн.

Эхирэд-Булгадай районой Байтагай дунда һургуулиин музейн хүдэлмэрие буряад хэлэнэй багша Матрена Хандыхановна Хантаева хүтэлбэрилдэг юм. Буряад арадай хуушанай сагай ажаһуудалай хэрэгсэлнүүд, хубсаһанууд, мүнгэн, зэд зүүдхэлнүүд, агнуурийн зэр зэмсэгүүд һурагшадай хүсөөр эндэ элбэгээр суглуулагданхай. Гадна арадай аман зохёолдо зорюулгдаһан буланда үльгэрнүүдтэй, онтохонуудтай, оньһон үгэнүүдтэ, таабаринуудтай, мүн арадай дуунуудтай дүтөөр танилсахада болоно.

Тиихэдэ ажахын түүхэдэ, дайнай болон ажалай ветерануудта, нютагайнгаа мэдээжэ спортсменүүдтэ зорюулагдаһан материалнууд хоёр таһалгаар дүүрэн табигданхай. Буряадай уран зохёолшэдой зохёохы ажалтай тан. Үлһан тусхай стендүүд айлшадые урмашуулаа һэн. Энэ музей хадаа музейнүүдэй бүхэроссин конкурсын дипломдо хүртэнхэй юм.

Байтагай совхозой партхомой секретарь В. Л. Матханов музейдэ ажалшадай ямараар хандадагые гэршэлнэн иимэ нэгэ ушар тухай уран зохёолшодто хөөрэжэ үгэнэн байна.

Гурбан жэлэй саада тээ һургуулиин байшанда залин буугаад, түймэр гараа һэн. Түймэр унтараажа байһан ехэшүүл болон һурагшад нэн түрүүн музейн экспонадуудые дүлэн соохоо гаргаа юм. Нютагай зон музейдэ иимээр хандахадаа, түрэл арадайнгаа түүхэдэ, соёлдо ямараар хандаһанаа түгэс гэршэлнэ бшуу.

М. Х. Хантаева мэтэ зон һууринда, мүн райондо тон үсөөн гэжэ сэхэ хэлэхэ ёнотойбди. Тиимэнээ буряад уран зохёолшодой номуудай тэндэхи магазинуудта, библиотекнүүдтэ ехэ үсөөн байнаниинь гайхалгүй шэнги бэшэ гү? Харин юрын ажалшадай буряад номуудаар һонирходог ушар айлшадые ехэ баясуулаа бэлэй. «Буряадай номой хэблэлнээ гараһан номууд манда юундэ хүргэгдэнэгүй гээшэб?»—гэнэн асуудал уулзалгануд дээрэ оло дахин дабтагдаһан байна...

Харин бидэнэй асарһан номууд нэгэ үдэшын туршада тараа һэн.

Тиихэдэ Эрхүүгэй областиин болон Буряадай АССР-эй номой наймаанай эмхи зургааһан горпромторгын хүдэлмэрилэгшэ В. Г. Ларионов, саг зуура хүдэлдэггүй А. И. Казазаев, авиационно заводой хүдэлмэришэд А. А. Орлов, А. А. Лесков, 50-дахи магазинай хүдэлмэришэн В. В. Аверкин гэгшэдые нэрлэе. Үнгэрнэн үе соо харгын дүрим эбдэнэн 50 хүн машина жолоодохо эрхэнээ хаһагдаһан, мүн эды шэнээн жолоошод яла түлэнэн байна. Гадна хубиингаа хэрэгтэ гүрэнэй машина хэрэглэнэн ушарнууд дайралдаа. Эдэнэр хэд бэ гэхэдэ, 41-дэхи экспедициин Г. Н. Киреенко, худелдаа наймаанай болон худалдан абалгын баазын хүдэлмэришэн В. В. Прокопьев, Загорскын оньһожоруулагдамал-нүүдэп колоннын Н. П. Новиков, Бурятавтотрансын А. Н. Етобаев болон бусад олон хүнүүд харгын гурим сахигшадта баригдаа. Дурсагдагша предприяти, эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд эдэнэрые шанга харюусалгада хабаадуулхань дамжаггүй.

В. ПОЛУЯНОВ,
ГАИ-гай хүдэлмэрилэгшэ.

«СПОРТЛОТОНУУДАЙ» ТИРАЖАЙ ДУНГҮҮД

1987 оной майн 10-да үнгэргэдэнэн 19-дахи тиражай дүнгүүдые Спортивна лотерейн главна управлени согсолбо.

«46-һаа 6-ень тааха спортлото»: 786.140 билет о р о о. Зургаан номер хэншье таабагүй, табан номер (40 карточка) таагшад — 1.389 түхэриг, дүрбэн номер (2.187 карточка) тааһан хүнүүд — 32 түхэриг, гурбан номер (36.758 карточка) таагшад 3 түхэриг абаха байна.

«36-һаа 5-ень тааха спортлото»: 7.324.201 билет роо. Табан номер (36 карточка) тааһан хүнүүд — 10.000 түхэриг, дүрбэн номер (7.630 карточка) таагшад — 113 түхэриг, гурбан номер (242.186 карточка) тааһан хүнүүд 4 түхэриг абаха.

19-дэхи тиражай биледүүдээр, 10-һаа 19-дэхи тираж хүрэтэр хабаадаһан 10 тиражай биледүүдээр шүүбэринүүд майн 25-һаа 1987 оной июниин 25 болотор түлэгдэхэ. (ТАСС).

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

В. И. ЛЕНИНЭЙ АЖАҺУУҺАН ГАЗАРНУУДААР

Эгэтын-Адагай дунда һургуулиин һурагшанар Сибириин хото городуудаар, В. И. Ленинэй сүлэлгэдэ байһан газарнуудаар аяншалһанаа түрэл «Победа» колхоздоо һаяхан бусаба. Үнгэрнэн ажалай табадахи четвертьдэ амжалтатай һайнаар хүдэлһэ н э й н ь түлөө тэдэнике колхоз түлөөһэгүй путевкоор шагнаһан юм. Һурагшад үнгэрнэн зун хонидые хайшалалсаһан, үбһэ хуряалга дээрэ, мүн ажалай болон амаралтын «Халаан» гэжэ лагерьта эдэбхи үүсхэл ехэтэйгээр хүдэлһэн байгаа.

Үхибүүд Эрхүү хотодо декабристнуудай ажабайдалтай, ажал хэрэгүүдтэй холбоотой түүхэтэ газарнуудаар ябажа хараа, Новосибирск хотын түүжэтэ, дурасхаалта газарнуудтай танилсаа.

В. И. Ленин Н. К. Крупская хоёрой Сибирьтэ сүлэгдэхэдөө ажаһуурһан Шушенское һуурин ошожо хараһанаа үетэн нүхэдтөө һурагшад бахархан хөөрэнэ.

Б. ДАБАИН.

ХОЛЫН АЯНШАЛГАДА

ХОЛБООЛЖОНОЙ шулуу нүүрһэнэй уурхайн ба «Гусиноозерскуголь» ОРС-ын бүлэг хүдэлмэрилэгшэд профсоюзай хүнгэлэгдэнэн путевкоор Болгари аяншалхаяа гараба. Тэдэнэй дунда Холбоолжоной шулуу нүүрһэнэй уурхайн слесарь-заһабарилагша А. И. Загребельный, 20-дахи магазинай наймаашан Е. Г. Чистякова, 14-дэхи магазинай наймаашан Е. В. Собенникова болон бусад оролсоно. Үнгэрнэн жэлэй ба байгша оной түрүүшын кварталай дүнгөөр ажалай үндэр амжалтануудые туйлаһан үйлэдбэриин 30 түрүүшүүлһээ бүридэнэн энэ бүлэг май һарын эсэстэ аяншалгаһаа бусаха юм.

Д. БАДМАЖАПОВ.

МОЙҺОН, СИРЕНЬ...

Эдэ үдэрнүүдтэ Улаан-Удэ хотын үйлсэ, талмайнуудые ногооруулха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана. Хотын ногооруулха управлениин 3 бригада хотын бүхы районуудта таһалгаряагүй хүдэлжэ байна. Илангаяа Железнодорожно райондо энэ хүдэлмэри һайнаар ябуулагдана. Д. И. Вывеловой даадаг 15 хүнһөө бүридэнэн бригада районой Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ үйлсэ республикын Госагропромой байшангай дэргэдэхи талмай ногооруулжа дүүргээд, түмэр зам зубшаһан Транспортна үйлсэдэ һөөг бүргаһануудые, мододые һуулгажа эхилээ.

Манай корр.

ГАЙ-ГАЙ ЭЭРЭН

Хабар-зүүдай дулаан сагай ерэхэдэ, харгы зам дээрэ хүлгоотэй орёо байдал олошордог. Ж э ш э э н ь, ВЛКСМ-эй Бэшүүрэй райкомой секретарь Ж. П. Данзанов һогтуугаар гүйлгэжэ ябаһаар хүрдан мотоциклойнгоо жолоодо диилдэжэ, гэмтэнэн байна. Апрель һарын туршада иимэ гэнэ усалда ороһон мотоциклистнууд үсоон бэшэ.

Хяагтын районой «Пограничный» совхозой электрогагнуршан Н. М. Кузьмин тэрээнтэй һундалдаад ябаһан А. В. Пушкин хоёр түмэр харгы хүндэлэн гаража ябатараа поезддо дайруулаа.

Үнгэрнэн һарын туршада ганса Улаан-Удэдэ хар г ы н дүрим хазагайруулһан 4,5 мянган ажалшадые ГАИ-гай хүдэлмэрилэгшэд, ниитын инспекторнүүд элирүүлээ. Тиихэдэ 100 гаран хүн машина, техникэ һогтуугаар жолоодожо ябаһан байба. Тэдэнэй дундаһаа горпромторгын хүдэлмэрилэгшэ В. Г. Ларионов, саг зуура хүдэлдэггүй А. И. Казазаев, авиационно заводой хүдэлмэришэд А. А. Орлов, А. А. Лесков, 50-дахи магазинай хүдэлмэришэн В. В. Аверкин гэгшэдые нэрлэе. Үнгэрнэн үе соо харгын дүрим эбдэнэн 50 хүн машина жолоодохо эрхэнээ хаһагдаһан, мүн эды шэнээн жолоошод яла түлэнэн байна. Гадна хубиингаа хэрэгтэ гүрэнэй машина хэрэглэнэн ушарнууд дайралдаа. Эдэнэр хэд бэ гэхэдэ, 41-дэхи экспедициин Г. Н. Киреенко, худелдаа наймаанай болон худалдан абалгын баазын хүдэлмэришэн В. В. Прокопьев, Загорскын оньһожоруулагдамал-нүүдэп колоннын Н. П. Новиков, Бурятавтотрансын А. Н. Етобаев болон бусад олон хүнүүд харгын гурим сахигшадта баригдаа. Дурсагдагша предприяти, эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд эдэнэрые шанга харюусалгада хабаадуулхань дамжаггүй.

В. ПОЛУЯНОВ,
ГАИ-гай хүдэлмэрилэгшэ.

«БУРЯАД ОРОН-87» гэһэн фотоконкурс

«Зээрдэ, хээр жороо хүлэгүүд...». Д. АЛТАЕВАЙ фото.

16 ХОНОГ СОО США-да

СССР-эй болон США-гай суглуулагдамал командануудай хоорондо дүрэ буляалдалгын барилдаагаар нүхэд ёһоной уулзалгануд мартын һүүл ба апрелиин эхин багта Холбоото Штадуудай дүрбэн хотодо болобо. Эдэ уулзалгануудта СССР-эй барилдаашад дун хамта 32:8 тоотойгоор шүүгээ. Нютагаймнай хүбүүд — улаасхоорондын классай спортын мастернууд: Улаан-Удын гарнизондо алба хаһаг Борис Будаев, Зүүн Сибириин технологическа институдай студент Сергей Замбалов энэ илалтада ехэ хубитаяа оруулһан байна. Манай корреспондент Б-М. ЖИГЖИТОВ Борис БУДАЕВТАЙ уулзажа хөөрэлдэбэ.

— Аэрофлодой ИЛ-62 түхэлэй агаарай мантан томо онгосоор тэбхэр 12 час соо ниидэжэ, Москваһаа Нью-Йорк хүрэбэбди. Үнгын һайхан неоново галнуудаараа, элдэб янзын соносхолнуудаараа яларба толорбошье, огторгой тулама үндэр, хүрин-хара үнгэтэй түмэр-бетон үргөө гэрнүүдээрээ дээрэһээшни дарахаяа байһан юумэдэл, хүйтөөр үзэгдэжэ, атар тарган газартай, үргэн дэлюун, баян дэлгэр талын һэбшээ һалхяар үлеэлгэн, сээжэ дүүрэн амилжа ябадаг бидэнэй зүрхэ сэдьхэлдэ гуниг түрүүлхэ юм, — гэжэ Борис хөөрөөгөө эхилнэ.

Промышленна концернүүдэй, банкнуудай, араджаа наймаанай эмхинүүдэй энэ эгээл ехэ хотодо халта тогтоһоойнгоо һүүлээр хэр үгһаа хойшо индеецүүдэй эхэ нютаг байһан орочой зүүн-хойто хубидахи гурбан ехэ нуур — Дээдэ, Мичиган болон Гурон нуурнууд шадархи Айова штадай Сидар-Рапидс хотодо хүрэжэ ерэбэбди. Энэ штат манай Сибирьнээ халта зөөлэбэр уларитай юм. Сагайнь уларилда дадажа, гурба хоноһоойнмай һүүлээр хоёр ороной суглуулагдамал командануудай хоорондо нүхэд ёһоной түрүүшын уулзалга болобо. Эдэ уулзалгануд 4—8 мянган хүнүүдые багтааха аргатай томо гэгшын Спортын ордонууд соо үнгэргэгдэдэг байгаа.

Түрүүшын уулзалгада командамнай 7:3 тоотойгоор шүүбэ. Эндэ С. Замбалов 52 килограммай шэгнүүртэ залуушуулай дундаһаа США-гай чемпион Марк Швабтай уулзаа бэлэй. Тиихэдээ Сергей ехэ хүсэл зориг харуулжа, 5:3 тоотойгоор илаад, хубитаяа оруулба. Минии шэгнүүртэ (68 килограмм) Европын болон СССР-эй чемпион, улаасхоорондын классай спортын мастер Абдулла Магомедов (Красноярск) мүнгэн медаляар шагнагдаһан Андре Метцгертэй тулалдахадаа, шүүгдэшэнэ байха юм. Би тоосоонһоо гадуур Джон Шмидттэй барилдахадаа, 7:2 тоотойгоор шүүгбэб.

Хоёрдохи уулзалгамнай эндэнээ холо бэшэхэнэ — Миннеасото штадай Миннеаполис хотодо болобо. Совет ороной барилдаашад яаха аргагүй булюугаар — 10:0 тоотойгоор — шүүгээ һэн. Юрын американецууд, ажалша зон барилдаа ойлгодог, ушар нимэнээ гансал өөһэдынгөө бэшэ, харин манайшье спортсменүүдэй түлөө һанаагаа зобожо, сэдьхэлээ хүдэлжэ байһанаа мэдүүлнэ. Тэдэнэр бидэнние ехэл халуун дулаанаар угтадаг байба. Тэнсүү шанга тэмсэлдэ Сергей 6:5 тоотойгоор илаба. Намтай барилдаһан Джим Мартинес мухөөгөө үгтэхэ хэбэргүй. Эршэмтэйгээр добтолно. Тэрэ 1982 ондо дэлхэйн чемпионадта бронзо медаляар шагнагдаһан намтартай. Зүүгөөр нэгэ добтолгынь үедэ доогуурнь ш у р г а ж а ороод, гурбан балл абажархибаб. Энээнһээ хойшо Джим нюдэ нюургүй добтолхоёо зүрхэсэбэгүй. Би 6:2 тоотойгоор булибашье, хүзүүгээ гэмтээ бэлэйб.

Гурбадахи уулзалгамнай Орегон штадай Портленд гэжэ ехэшэг хотодо үнгэргэгдэбэ. Ороной баруун хубяар хойноһос урагшаа һунадаг Кордильерын һүмбэр уулануудай саана, Номгон далайн эрье шадар оршодог энэ штадай нэмэри дулаахан упарилтай, мартда үбһэе сабшажа байхадань, ямаршьеб жэгтэй һонёор үзэгдөө һэн. Эндэ хэнэлһэн ногоогоо хэды дахин сабшажа абадаг юм ха. Манай барилдаашад, түрүүшын уулзалгадал адли, мүн лэ 7:3 тоотойгоор шүүбэ. С. Замбалов үнөохи М. Шваб-тай барилдахадаа, буришье булюугаар — 7:3 тоотойгоор диилэжэ, нэрьемэ альга ташалгаар угтагдаа һэн. Би Колорадо-Спрингс штадай университедэй студент Андре Метцгертэй хибэс дээрэ гарахадаа, бүхы арга хабяяа гаргажа шадангүй, 2:7 тоотойгоор шүүгдэшэбэб...

Һүүлшын, дүрбэдэхи уулзалгамнай Аляскын Анкоридж хотодо болобо. Тус хото хуһан, нарһан тужанууд соо гэхэ гү, али холимог ой соо оршодог юм. Тэрэ манай Сибирьтэл адли уларилтай байһаараа дүрьемнай татаа. Улаан-Удэ шадархи Дээдэ-Онгостойгоор сэнгэжэ ябаһан шэнгеэр бидэнэртэ үзэгдэхэ юм. 1992 ондо энэ Сагаан Олимпиада үнгэргэгдэхэ. Байгша оной эхиндэ совет хоккеистнүүд иишэ ерэжэ, нютагай хүн зоной анхэрал татаһан, һонирхол үүсхэнэн байгаа. СССР-эй барилдаашад 8:2 тоотойгоор илаба. Һүүлшын уулзалгада би хибэс д э э р э гарабагүйб. Зүгөөр нүхэрни дэлхэйн Кубогта хүртэхын түлөө мүрысөөндэ шангай һууриийн эзэлһэн Д. Гонсалесые тогтоон торгонгүй, 9:1 тоотойгоор диилээ һэн. Юрэдөөл, ВЛКСМ-эй XX съездын делегат Сергей Замбалов эндэ бүхы уулзалгануудтаа шүүжэ, ехэ амжалта туйлаба. Тиихэдэ РСФСР-эй габьяата тренер Г. Б. Баймеевэй һурагша СССР-эй суглуулагдамал командын бүридэлдэ оруулагдажа, түрүүшынхээ США ошоходоо, урагшатай һайн ябаба бшуу.

Эдэ уулзалганууд бидэнэртэ июниин 10—12-то Воронеж хотодо болохо СССР-эй чемпионадай, август һарада Франциде үнгэргэгдэхэ дэлхэйн чемпионадай, ноябрьда МНР-тэ болохо дэлхэйн Кубогта хүртэхын түлөө түгэсхэлэй нааданай урда тээхи шанга шалгалта болобо гээшэ. 16 хоног соо США-да үнгэргэгдэһэн уулзалгануудтай хоёр ороной арадуудай хоорондохи хани барисаае улам бэхижүүлхэнээ гадна, бидэнэй зүрхэ сэдьхэлдэ мартагдашагүй дурасхаал үлөөбэ гэжэ Борис Будаев хөөрөөгөө түгэсхэбэ.

УЛАСХООРОНДЫН ШӨНЖӨЛӨЛ

БУУ ЗӨБСӨГГҮЙ ДӘЛХӘЙ БАЙГУУЛХА

Буу зөбсөггүй дэлхэй байгуулга социализмын уг зорилго мүн гэжэ һүүлэй үдэрнүүдтэ болоһон үйлэ хэрэгүүд үшөө дахин гэршэлэн харуулба. Амгалан тайбан добтолгоёо улам үргэдхэн, социалис ороннууд буу зөбсөгүүдые хуряан абаха талаар шэнэ үүсхэлнүүдые гаргана. Энэ ябуулгань хадаа хүн түрэлтэнэй амидархын түлөө тэмсэлдэ харюусалга ехэтэй байһанаа мэдэрһэн хэрэг болоно. «Мүнөө дэлхэй дээрэхи байдалые хүгжөөлгэдэ харюусалгатай үе ерэнхэй. Бодото дабшалтануудые туйлахын тулада бидэнэр бодомжотой, эршэтэй ябуулгануудые хэхэ ёнотойбди, хэрэгтэй бүхы хэмжээнүүдые абахабди»,— гээд М. С. Горбачев Ленинск городой ажалшадтай уулзалга дээрэ үгэ хэгэхдээ мэдүүлнэн байна.

Европо түбиие ядерна зөбсөгүүдһээ сүлөөлхэ тухай СССР-эй дурадхалнууд бүгэдэндэ мэдээжэ. Дунда зэргын зайда буудагдаха ракетэнүүдэй асуудалай талаар договорой проектын һүүлээр удаа дараалуулан бидэнэр Женевэдэ үнгэргэгдэжэ байһан хөөрэлдөөнэй стол дээрэ үшөө нэгэ проект табяабди. Добтолгын стратегическэ зөбсөгүүдые оруулалсан, буу зөбсөгүүдые хуряан абалгын хэдэ хэдэн ехэ асуудалнуудаар «хэлсээнэй гол хараа шэглэлнүүдые» зүбшэн хэлсэхэ гэжэ тэрэ проект дотор дурадхагдана. Замбуулинай дайдые өмгалан зандань үлээхэ тушаа «Советскэ Союзай хараа бодол дэлхэй дээрэ айхабтар ехээр һайшаан дэмжэгдэнэ. Америкын СОИ гэдэгэй. хэды ехэ ашуулай байһаниие элирхэйлэн харуулха гээшэ маанадай уялга гэжэ бидэнэр тоолонобди.

Дайнай аюулые зайсуулгада, дайнда хэрэглэгдэхэ ядерна болон химическэ зөбсөгүүдые усадхалгада зорюулагдаһан бүтэмжэтэй һайн дурадхалнуудай... бүрдэдотор ГДР болон ЧССР-эй, аха дүү бүсэлгүрэнүүдэй зоримгой, холо харасатай эдэбхи үүсхэлнүүд бии. Илалтын үдэрэй үрэ... тээхэнэ Польшын хүтэлбэрилэгшэ В. Ярузельский Европын түбтэ буу зөбсөгүүдые хороохо, бэе бэедээ этигэл найдбаритай байха ябадалые бэхижүүлхэ комплексно түсэб дурадхаа. Сэрэгэй талаар эрин шэлдөөтэ байдалые һуларуулгада зорюулагдаһан энэ дурадхалаар социалис дүнгэ бэн гүрэнэй: . ГДР, ЧССР, ВНР ба ПНР-эй тиихэдэ ФРГ, Бельги, Нидерланды, Люксембург ба Даниин газар дайда хараада ябатана. Саашадаа тэрэниие бүхы Европодо тараан дэлгэрүүлжэ болохо байна. Түүсэбөөр хамтаараа зүбшэжэ, ядерна оперативно-тактическа, юрын буу зөбсөгүүдые байн байтараа гарган абаашахо бэ хорогоохо гэжэ хараалагдана. Имагтал бүх хамгаалха гэһэн хэрэгсэл гэжэ хөөр талһаа мэдэрэгдэхынь тулада ехэ хүсэтэй, оносо мэргэнээр буудагдаха, гэнтын добтолгодо хэрэглэгдэжэ боломо, дайнай ябуулгын шэнжэ шанарые хубилгажа болоно иимэ түхэлэй зөбсөгүүд нэн түрүүн хоорогдохо болоно.

«Ярузельскиин түсэб» хадаа Хельсинкиг... болоһон ниитэ Европын зүблөөгөөр эмхилэгдэһэн ябуулгын таһаршагүй нэгэ хубиин болоно. Тэрэнэй ямар ехэ удха шанартай байһаниинь юугээр тодорхойлогдоноб гү... хэдэ, Варшавска Договорой талаар соонигуудтайгаа Польшын уридшалан зүбшэлхэлсэһэнэй һүүлээр дурадхагдаһан түсэб хадаа буу зөбсөгүүдые хуряан абаха талаар социалис хани нүхэсэлэй ороннуудай хамтын программа дотор бүтэмжэтэй шэнэ дурадхал боложо үгэнэ.

ЕВРОПОДОХИ АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛАЙ ТҮЛӨӨ

Европодохи аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной түлөө ябуулганууудай недели майн 8-һаа 15 хүртэтэр дэбжэлтэ ехэтэйгээр үнгэрбэ. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Советэй үрягаар олонитын хабаадалгатай энэ хэмжээ ябуулга 1975 оной майда — герман фашизмые илаһаар 30 жэлэй ойн үдэрнүүдтэ анха түрүүшынхеэ үнгэргэгдэнэн юм.

Мүнөөшье энэ түбиин арадуудай Европодохи аюулгүй, ядерна зөбсөггүй байдалай түлөө тэмсэлдэ шэнэ хүсэлэл оролдолготойгоор хабаадалсан, Илалтын үдэрые тэмдэглээ. Имагтал Европо түбидэ хоёр ондоо байгуулалтын зөбсөгтэ хүсэнүүд урда урдаһаа эгээл ехээр туласа татагданхай. Европынхидал адляар буу зөбсөгүүд хэтэрмэ ехээр ондоо ямаршье түбидэ нөөсэлэгдэнэн бэшэ. Тиимэнээ дайнай һүжэрхэ шалтагаан эндэ бии. Хэрбээ эб найрамдалай хүсэнэй диилээгүй гээшэ һаа, дэлхэйн түрүүшын хоёр дайнай гал дүлэ соробхилуулһан, мүнөө шэнэ, энэ удаа ядерна дайнай детонатор болоһон энэ түби хүн түрэлтэнэй хуби заяанда харша айхабтар муухай үүргэ дүүргэжэ магад.

Европодо аюулгүй байдал ба харилсаа холбооной түлөө ябуулганууудай неделиие амжалтатайгаар үнгэргэлгэ милитаризмын амьень татажа шадаха хүсэнүүд хуушан түбидэ бии гэжэ харуулба. «Ядерна зөбсөгүүдые дары түргөөр хуряан абахабди» «Ракетнэ үхэл бү тохёолдоГ!» гэһэн үрэ доро Европын элдэб оронуудта эб найрамдалай түлөө аяншалганууд, дайнай эсэргүү митинг, буу зөбсөг ехээр бүтэгаргалгые буруушаалганууд үзэгдөө.

Дурсагдагша неделиин программадаа уласхоорондын семинарнууд, симпозиумууд ба конференциүүд үнгэргэгдэ... «Эхэнэрнүүд эб найрамдалай түлөө» гэһэн организациин үүсхэлээр Даниин, Норвегиин, Финляндиин, Швециин эб найрамдалай тала баримталагшад Стокгольмо соо суглараа. Хариин ядерна зөбсөгүүдые дайшалхы корабльнуудай дурсагдагша... рэнүүдэй портнуудта орохо ябадалые зорюурихо, Европын хойто зүүгэ ядерна зөбсөггүй зоно байгуулха эрилтэ тэдэ... дынгөө правительствануудта табиһан байна.

«Зүүн ба баруун оронуудай хоорондохи харилсаа холбоо байгуулха, буу зөбсөгүүдые хуряан абаха» гэһэн үряа доро... хоорондын симпозиум Мадридта... гэгдэбэ. Испаниин, Советскэ Союзай, Америкиин, ГДР ба Бельгиин Европодохи аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной түлөө, эб найрамдалай түлөө национальна комитедүүдэй түлөөлэгшэд тэрээнэ... баадалсаһан байна.

ШАХАРДУУ БАЙДАЛЫЕ УЛАМ ДОРОЙТУУЛНА

Бүхы дэлхэйе ээмдэн зонхилхо гэһэн Рейганэй политикые бэелүүлэн, Холбоото Штадууд Аби түбиин урда ба баруун-урда хубинуудтахи шахардуу шанга байдалые улам доройтуулна. Аюул ехэтэй энэ хараа шугамыень бэелүүлгэдэ Пакистан онсо үүргэ дүүргэнэ. Энэ регионой гүрэнүүдтэ сэрэгэй хүсөөр баалалта сэхэ хэхын, демократическа Афганистанда эсэргүү соносхогдоогүй дай хэхын тулада Пентагон Пакистанай газар дайдые хэрэглэжэ эхилһээр үнинэй.

Энэ зорилгоор Холбоото Штадууд мүнөө үеын шэнэ түхэлэй зөбсөгүүдые Пакистанда үгэнэ. Тодорхойлон хэлэбэл, ядерна зөбсөг, «Стингер» түхэлэй ракетэ, радиоэлектронно аппаратура ба бусад хэрэгсэлнүүдые абаад ниидэхэ аргатай Ф-16 түхэлэй самоледууд болоно. Хариин сэрэгэй техникын хаана байһаниие уридшалан тодорхойлхо ба «АВАКС» гэдэг түхеэрэлгые шэглүүлэн тодохо системэтэй самоледуудые Пакистанда үгэхэ тухай хөөрэлдөөн Вашингтон ба Исламабад хоёрой хоорондо эдэбхитэйгээр хэгдэнэ. Эдэ бүхы техникэ американ сэрэгэй мэргэжэлтэдээр ашаглагдаха. Американ хэблэлдэ мэдээсэгдэнэй ёһоор, американ сэрэгэй мэргэжэлтэй 300 хүниие Пакистан эльгээхые хараалһан хэлсээндэ майн 19-дэ гар табигдахаар хүлеэгдэнэ.

Вашингтон ба Исламабадай иимэрхүү ябуулганууд хадаа Пакистанай хүршэ оронуудта, нэн түрүүн Инди ба Афганистанда эсэргүү алхам мүн гэһэн зүб сэгнэлтэ үгтэнэ. США-гай Азидахи аюултай стратегиие бэелүүлгэдэ Пакистанай... ехээр хамжуулагдажа байһанда, сэрэгэй булэглэлдэ хабаадагүй түрэн байна... нэрэ түрөөэ Пакистанай бүдүүлигээр... дэжэ байһанда эдэ ябуулганууд гэршэлэн... ложо үгэнэ. Холбоото Штадууд... хэйе ээмдэн зонхилхо гэһэн хүсэ... мэлээл Индиин хүн зоной дурые ехээр... таана. Индиин гадаадын хэрэгүүдэй... нистр Н. Д. Тивари гэгшын майн 10-... да албанай хэрэгээр США ошохоёо б... тараа болиһониинь дэмы бэшэ. Энэ ушаа... һаа уламжалан, гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министр Натвар Сингх маная... тогтонижоһон байдалые һандаргаха... һэн политика США-гай зүгһөө хэлэ... гэжэ мэдүүлээ. «Манай һанаа зоноо... гол юумэн юуб гэхэдэ, Пакистанда... гээгдэжэ байһан буу зөбсөгүүд... эсэргүү хэрэглэгдэхэ байна»,— гэжэ... онсолон тэмдэглээ.

Иимэ нэгэ баримтада анхарал хандуулмаар. ООН-ой Генеральна секретариатын өөрынь түлөөлэгшэ Кордовес гэгшэн... баадалгатайгаар Женевэдэ үнгэргэгдэ... афгано-пакистан хөөрэлдөөн дээрэ... лагдаһан яһала боломо хараа бодолго... таарадуулан, Афганистанай правительствын соносхоһон национальна эблэрэлтэ... программын ерээдүйн ойрын сагта Афганистандахи байдалые гуримшуулха б... дото арга боломжын бии болоно гэ... үедэ энэ бүхы ябуулганууд хэгдэнэ.

Геннадий ШИШКИН.
(ТАСС)

ПРАВДА БУРЯАДИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Соведүүдэй үүрэг дээшэлүүлхэ» — түрүү бэшэг. Агуу Октябриин 70 жэлэй ойдо. Хяагтын райондо зорюулагдаһан арбан хоногой материалнууд. БАМ-ай асуудалнуудаар зүблөөн. «Ажабайдалаймнай нэгэ үдэр» — хөөрэлдөөн.

Хоёрдохи хуудаһанда. КПСС-эй ЦК-гай проект зүбшэн хэлсэнэбди. «Һайн шанартайгаар, саг соонь барилга хэхэ гээшэ эрхим үрэ дун туйлалга болоно». КПСС-эй обкомой пленум дээрэ зүбшэгдэхэ асуудалаар» — мэдээсэлнүүдэй суглуулбари. «Үнөөн бүриһөө 2200 килограмм һү һаахын түлөө» — суглуулбари.

Гурбадахи хуудаһанда. В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ пионернүүдэй бүхэсоюзна эмхиин мүндэлһэн үдэр» — материалнуудай суглуулбари. Хилын саанаһаа.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Хэн, хаана һурахаяа орохоб?» — соносхолнууд.

Сэнэгир эрэн

В. И. ЛЕНИНЭЙ НЭРЭМЖЭТЭ ПИОНЕРНҮҮДЭЙ БҮХЭСОЮЗНА ЭМХИИН МҮНДЭЛҺЭН ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.00 — Үглөөнэй зарядка. Мультфильм. Хүгжэм. 8.30 — Время. 9.15 — Баримтата фильм. 10.15 — «В. И. Ленин. Страницы жизни». Олон сериятэй телефильм. 1-дэхи сери. «В свои семнадцать лет». 11.15 — Шэнэ һонин. (11.20 хүртэтэр). 17.00 — Шэнэ һонин. 17.10 — «Эжын һургуули». 17.40 — Баримтата фильм. СССР-эй АН-ай Сибириин отделениин үндэһэ һуурие табигшын ажабайдал ба ажал ябуулга тухай. 18.25 — ВЛКСМ-эй XX съездэ зорюулагдаһан пионернүүдэй һайндэр. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — Мультфильм. 20.10 — Худөө ажахын эрдэмэй университет. СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо, СССР-эй Госагропромой түрүүлэгшэ В. С. Мураховский болон ВАСХНИЛ-ай президент академик А. А. Никонов... визор харагшадай бэшэ... харюусаха. 20.55 — «В. И. Ленин. Страницы жизни». Олон сериятэй телефильм. 1-дэхи фильм. «В свои семнадцать лет». 20.00 — Время. 22.... Концерт. 00.25 — «Мүнөө... — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Баримтата фильм. 9.35, 10.35, — ... 7-дохи класс. 10.05, 10.... Француз хэлэн. 11.05 — ... тата фильм. 11.35, 12.40 — ... графи. 12.05 — «Ород ... 13.10 — «Жменякин — ... сериятэй уран һайхаяа... 1-